

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, L, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 126.

V Ljubljani, v soboto 2. junija 1900.

Letnik XXVIII.

Binkošti.

Slavnostni dnevi kanonizacije dveh svetnikov v Rimu so minili. Nebo in zemlja sta se ta dan srečevala v cerkvi sv. Petra. Celo židovska »Neue freie Presse« ne more vzklikati svojemu cinizmu odreči tem slavnostim izrednega pomena. Opisujoč slavnost omenja ta list, kako mil, prikupen se je prikazal ob tej priliki Leon XIII. v cerkvi, vender kako slaboten pri svojem prihodu, a ko se je čez tri ure po dovršenih dolgotrajnih obredih vračal v Vatikan, zdelo se je opazovalcem, da se je za desetletja pomladil, potem pa pristavlja: Leon XIII. živi od svojega duha.

Da, od svojega duha, ki se zrcali v Duhu božjem, živi papež, živi katoliška cerkev. Ta izpoved iz liberalnih ust je pomembna poseba v današnjih razmerah, ko se v javnem, po svetnem duhu nadutem življenju vse opira na materialno silo. Nehote mora človeštvo vsaj instinktivno spoznati, da so duševne sile, ki vodijo svet, in da skoči svetovni red iz svojih tečajev, ako bi mu bila podlaga le materialna sila.

Duh božji je plaval nad vodami ob pričetku vsemira in vstvaril je neizmerne svetove. Duh svetli je privel nad apostole in vstvaril je duševni svet v katoliški cerkvi, vstanovil carstvo resnice, pravice in ljubezni, zgradil na skaliv. Petra nepremagljivo trdnjavo, ob katero treskajoč si razbijajo svoje glave zmaji laži, krivice in sovraštva.

Duh božji veje tudi v naših dneh in uprav sedaj v našem materialističnem času se ta Duh sveti posebno očitno kaže. Duh božji veje tudi v vrstah inteligence. Ta vzlasti uvideva, kako razdejanje je v kraljestvu duhov provzročil moderni skepticizem. Sapa pihlja — Spiritus flat ubi vult — piše Fr. Coppée, in besede vere so se začule iz ust, od koder se jih ni moglo pričakovati. Ubogi Verlaine je pričel. Spomnite se njegovih spokornih vzdihov v njegovem spisu »Sagesse«. Malo pozneje je spisal Huysmans deli »En route« in »la Cathedrale«, kjer se vklanja Križu, za tem sem prišel jaz ter se vlonil ideji krščanski. Po drugi poti,

vendar istemu cilju se bliža Brunnetière. Vprašam iskrene duhove: Ali ni to dejstvo značilno — in če bi bil tudi le sam slučaj — da mnogi pisatelji lajki, popolno neodvisni in brez vsakega koristolovstva, če tudi vedo, da jim radi tega ni pričakovati družega, nego napade in krivice, očitno spoznavajo, da so se vrnili h krščanski veri? In ali ni to očitni dokaz, da se mej tolikim razdejanjem, nakupičenem na razvalinah modroslovnega, političnega in socialnega polja ob svršetku tega nesrečnega stoletja, dviga nedotaknjena vera, podoba velečastnih katedral, ki, trdno stoječ na svojem vznožju, že toliko stoletij spridujejo neizprijivost krščanstva in nepremagljivost cerkve (Renaissance Chretienne).

Uprav zadnje dni je zopet postal praktičen katolik slavni pesnik in pisatelj Paul Bourget. eden najhujših skeptikov sedanje dobe in Fernand Hauser piše v francoskem listu »L'Univers« o njem: »Zanimivo je omeniti, da je eden Parižanov, eden najbolj skeptičnih pisateljev sedanje dobe se dvignil ter zaklical: Jaz verujem; on, ki je poprej tajil božanstvo ter klical: Oče naš, ki si bil v nebesih! ki te torej ni več, ker te je z nebes sklatila moderna veda.

Mej najboljše, največje duhove zavel je Duh božji; ti najhujše čutijo, kako nesrečen je človek, ako se odtrga idealom božjim. Kar se tu opazuje na posameznikih, na dušnih velikanih, to se poraja tudi v množicah narodov. Čim huje pritiska verski ideji sovršen duh, tembolj se v narodih giblje vse kar je zdravega, tem lepše se razcvita krščansko življenje. Tudi narodi živé od duha in sicer od duha božjega.

To se kaže tudi v javnem življenju. Kjer katoliki store svojo dolžnost, povsod je opazovati blagodejno presnavljanje, in to je videti tudi v našem narodu.

Ni je bilo še dobe, kjer bi se krščanstvo napadalo v nas s toliko krivično drznostjo, kakor uprav v naših dneh, a reči smemo, da je tudi skoro ni bilo dobe, kjer bi se življenje krščansko tako lepo razcvetalo, kakor ravno sedanjí čas.

Duh božji veje, kjer hoče, vsemogočen je in se ne meni za svetni piš.

Ta ideja nepremagljivosti cerkve, ta vzor vednega pomlajanja po Duhu božjem, katero nam predstavljajo binkoštni prazniki, naj nas katolice poživlja, a naj nas tudi pozivlja, da vršimo vsi sveto svojo dolžnost. One iskrenosti, onega poguma in onega razuma, katerega so bili polni apostoli po prejemu sv. Duha, želimo tudi mi narodu in sebi, da polni nepremagljivosti ideje krščanstva nastopimo kot nepremagljivi v vsem zasebnem in javnem življenju, da Duh božji zopet spremeni lice zemlji.

Dobrodelna društva.

Dne 20., 21. in 22. maja se je na Dunaju vršil prvi shod avstrijskih dobrodelnih društev. Na tem shodu so bili zbrani zastopniki raznih krščanskih dobrodelnih društev. Kranjsko je zastopal g. Ivan Röger iz Ljubljane kot član osrednjega odbora Vincencijevih družb za Kranjsko. Glavni namen shoda je bil, da se konstatuje in dokaže, kaj je katoliška ljubezen storila na polju krščanskega usmiljenja za reveže.

Prvi večer se je zbralo v rokodelskem domu veliko število katoliških odličnikov, katere je pozdravil dunajski kardinal Gruscha. Navzoči so bili mej drugimi ces. namestnik grof Kielmansegg, dež. maršal baron Gudenus, poljedelski minister baron Giovanelli in župan dr. Lueger. V imenu pripravljalega odbora je odlično družbo s prisrčnimi besedami pozdravil baron Vittinghoff Schell. Predsednik grof Belcredi je v daljšem govoru naglašal, da je vse zbrala krščanska ljubezen, ki po vzgledu Kristusovem in Njegovih zapovedi deli dobra dela usmiljenja na vse strani, v najborejši koči in v visoki palači, brez razlike vere in narodnosti. Na shodu pa naj bi se zjedini vsi v svojih težnjah in iznova navdušili v ljubezni do bližnjega. Shod je na to brzojavno pozdravil cesarja in sv. očeta. Posvetovanja so se vršila v štirih odsekih, in sicer za varstvo otrok, za varstvo mladine, za socialno pomoč in strežbo revežem in bolnikom.

Shod je pozdravil dalje ces. namestnik grof Kielmansegg, češ, da mora država biti hvaležna vsem, ki izvršujejo dobra dela usmiljenja. Deželni maršal baron Gudenus je pozdravil shod v imenu dežele in župan dr. Lueger, burno pozdravljen, v imenu dunajskega mesta.

Konečno je dr. Weiskirchner v krasnem govoru pojasnil namen shoda. Govornik naglašal, kako se splošno širi beda in revščina v nižjih stanovih prebivalstva. Na tisoče in tisoče teh obupancev drvi za spekulativnimi agitatorji v svojo pogubo. Posamezniki ne morejo povsod pomagati, treba je organizacije, društev, ki zbirajo svoje moči v blagi namen. Treba pa je, da tudi država stori svojo dolžnost in preskrbi varovanje ljudskih slojev za starost, ker občine že omagujejo pod raznimi bremenmi. Na shodu pa se je treba razgovoriti o načelih in skupnih navodilih za vse društvo, o tesnejši zvezi zasebnih in javnih zavodov, toda brez vsake birokracije. Pred vsem pa je potrebno poznati natančno razmere in potrebe podpirancev. Treba pa je skrbeti tudi za mladino, da ne zaide na slaba pota in da se obrani krščanska družina. Isto tako je potrebna organizacija domače postrežbe bolnikov in skrb za tovarniške delavke in vaje. Organizovati pa je treba tudi ljudske knjižnice in javno varstvo.

Dne 21. maja se je vršil drugi slavnostni shod. Baron Frankenstein je zborovalce pozdravil v imenu nemških katolikov. Govornik je naglašal katoliški, svetovni značaj dobrodelnih društev, ki se ne omejujejo na narodnost, in pa postrežbo bolnikov na deželi.

Nato se je oglašil osiveli vodja ogerskih katolikov, grof Ferdinand Zichy, ki je v navdušenih besedah proslavljal krščansko ljubezen do bližnjega. To je krščansko, je pa tudi socialno delo, katero je ravno sedaj nujno potrebno in koristno. Človeška družba tudi uvideva koristi krščanskih dobrodelnih društev in se vrača nazaj k Bogu, h Kristusu. To nam daje upanje, da se polagoma tudi država poživí v krščanski veri in ljubezni.

LISTEK.

Binkošti.

Sveti duh je bil razsvetlil apostole in stopili so med narod ter mu oznanjali resnice krščanstva. Tedaj pa so se jim židje posmehovali, češ: »Ti so sladkega vina polni.« Že v prvi dobi krščanstva razvili so torej njega nasprotniki svoj antiklerikalni program: Zasmehovanje in obrekovanje oznanjevalcev krščanske vere, duhovnov, ter smešenje verskih nauk.

Tudi se nam reži iz tega programa nasproti tista »prostost«, katero imajo še danes v čisljih protiklerikalci, namreč prostost, sramotiti vsako drugo prepričanje. Taka takтика ima največji vpliv na nesamostojne duhove, zboje se, in protiklerikalizem ima v njih bojazljivem molku novo oporo.

Ta binkoštni program židov imajo od tedaj v velikih časteh vsi protiklerikalci. S tem pa nikakor nečemo reči, da bi sedanji protiklerikalci ne čislali velikonočnega programa, ki so ga židje proglasili tudi v istem letu, ki je pa mnogo krajši: »Križajte ga!« Seveda je do danes oliko zelo napredovala in se nobeden inteligenten nasprot-

danes kriče: »A la lanterne!« To je francosko, to je fino, v salonu lahko govoriš tako ali pišeš v list, namenjen samo inteligenci, in svet bo prepričan, da si mož finih oblik. Toda ta velikonočni program ni za vsakdanjo rabo. Le ob izrednih prilikah, n. pr. ob revolucijah, da se izrabiti dejansko, ponavljajo ga le neprestano, da ne bi pozabili nanj, kadar pride ugodna prilika.

Binkoštni program je bolj priročen. Vsak dan ga lahko rabijo in vsako uro. Oba se pa tako lepo dopolnjujeta.

Za letošnji binkoštni teden spravili so se protiklerikalci nad svetnike. Kanonizacija jim ni všeč, torej jo smešijo. Pripovedujejo, kako visoke so »takse« za kanonizacijo. Svetnikoma sta bila proglašena letos Janez de la Salle in Rita da Cascia. Židovski poročevalci iz celega sveta pečajo se s to zadevo. In ker žid pri vsakej stvari računa, koliko stane, vohali so židje in stikali okoli, da bi tudi v tem oziru kaj izvedeli. Sedaj pa piše »Neue Freie Presse«: »Die frommen Brüder der christlichen Schulen erzählten gerne, wie sie . . . eifrig sammeln, bis sie vierthalb Millionen Lire zusammensparten. Die Augustiner und ihre Schwestern in Christo werden ungefähr den glei-

To je pravcato čifutsko pisano, popolnoma v smislu starega binkoštnega programa. Ne bomo govorili o »sestrah v Kristu«, o tej stvari, malo v strup malo v gnojnice pomočeni pušici liberalcev. Ali tisto nedoločno »erzählen«! Komu? Morda židu? Tega žid previdno ne pove. In pa: »sie werden gesammelt haben«. Morda, morda tudi ne, dokaza resnice ni dolžan podati, ker verjame mu le, kedor je dosti ne — samostojen, ne sili v to nikogar. In res, v sredo je tako nedoločno pisala »N. Fr. Presse«, v četrtek je že naš ljubeznivi »Slov. Narod« kar določno trdil: »Koliko velja nov svetnik? . . . Žrtvovali so za to okoli devet milijonov lir«. In sedaj bo vsak liberalec to verjel brez dokaza. Sicer pa te vrste ljudje vedno zatrjujejo, da le to in samo to verujejo, kar vidijo.

Kako ti židovski časnikarji vse sami vgladajo, kar popisujejo, dokazujeta »N. Fr. Presse« in pa »Fremdenblatt«, ki oba pišeta o kanonizaciji. »N. Fr. Presse« piše, da je bil sv. oče ob tej priliki kakor za leta pomlajen, »Fremdenblatt« pa pravi, da je ležal popolnoma brez moči v svojem sedežu. Pravijo, da pri »Narodu« tehtno premišlujejo, kedo ima prav. Naj veruje obema, saj sta

Dolgo časa že deluje binkoštni program židov proti cerkvi. Uprav peklenko rafiniran je ta program, s smešenjem in frivolnostjo omajati versko prepričanje. Katoliška cerkev pa se je v tisočletjih pokazala močnejšo, in v kljub tisočletnemu delovanju sovražnikov krščanstva je danes tako neomajana, kot kedaj. Portal inferi non praevalent adversus eam.

Na Vestfalskem.

Piše J. Kniflc.

XXVII.

Eving, 5. maja.

Štirirajsta postaja: Eving kraj Dortmund. Mojemu misijonarjenju se bliža konec; jutri ob tem času, če Bog da, se bom že peljal proti domu.

V Lünenu nisem imel sreče; udeležba je bila zelo slaba.

Več vspeha sem imel pa vendar-le kakor lansko leto dr. Koch iz Dortmund. Na cehi »Preussen« dela namreč tudi mnogo Lahov. Dr. Koch je študiral v Rimu v Germaniku, je torej popolnoma zmožen laščine. Goreči gospod pastor ga je povabil, naj bi pridigoval lünenskim Lahom in jih spovedal.

Dne 22. maja se je vršil tretji slavnostni shod. Prelat dr. Altenweisel je poročal o sklepih odseka za varstvo otrok ter prečital resolucije glede najdenišnic, otroških vrtcev, sirotišč, zboljševalnic, prisilnih delavnic in otroških bolnic. Dr. Weiskirchner je poročal o potrebi bolnikov. Izvolil se je poseben odsek, da izvrši resolucijo. Kanonik dr. Müller je pojasnil resolucije glede tovarniških delavk, rokodelskih vajencev, pravne varstva in zavetišča za dekleta. Msgr. dr. Fischer je poročal o sklepih glede varstva mladine, nadaljevalnih šol, ljudskih knjižnic in mladeniških društev.

Izvolili so tudi poseben odbor, ki naj bi izvršil vse sklepe in storil potrebne priprave za drugi shod. Popoldne so se zborovali na povabilo župana dr. Luegerja sošli v slavnostni dvorani mestne hiše. Zbralo se je mnogo plemstva, višje duhovščine, profesorjev in drugih odličnjakov. Župan je navdušeno pozdravil goste ter naglašal vzajemnost vseh stanov v krščanski ljubezni in domoljubju. Zahvalila sta se grof Belcredi in baron Vittinghoff-Schell. Kardinal Gruscha je v končnih besedah poklical vsem v spomin Gospoda na križu, ki kliče človeštvo: Imejte pogum in zaupanje, jaz sem na križu svet premagal. S križem v rokah so apostoli premagali paganstvo, v znamenju križa je tudi naša zmaga.

Občni zbor društva „Lega nazionale.“

Letos je imelo to društvo svoj občni zbor v južnotirolskem mestu Arco. Tam so se zbrali različni slojevi iz vseh krajev, kjer se čuje „la lingua del Dante“ v Avstriji, mnogo, ali morda še več jih je prišlo iz dežele — matere Italije. Srca so se zjedinevala v ideji, katero ima pač zloglasno to društvo: širiti italijanstvo po slovanskem Primorju in v Dalmaciji, z eno besedo, kjer še ječe njih sinovi neodrešeni pod avstrijskim orlom.

Tajnik dr. Pitacco je imel glavni govor o smotru nepotrebnega tega društva. Mej prvimi točkami je seveda udrihal po slovanski duhovščini, katera je legovcem največji trn v peti. Ko bi, osobito v Istri, ne bilo slovanske duhovščine, mogla bi „lega“ svojo propagando širiti veliko hitreje in lažje. Ko bi ne bilo tega slovanskega svečeništva, ki se z vsemi močmi upira „blagodejnemu“ uplivu „lege“, pač bi le ta že razširila svoje peruti tja v Čiče in Brkine. Pa duhovščina se ne da; ona brani svojo narodnost tako žilavo, da so dostikrat vsi poskusi zastoj, zato toliko jadikovanja, da slovanski duhovščini ni sveta ne cerkev ne šola, da se upira vsem oblastim, da nima nobene discipline itd., kolikor pač se more nagromaditi hudobij, kakoršne more videti le zaslepljen sovražnik. No, svečeništvo v

nov; prišli so iz radovednosti, da bi slišali besedo božjo v svojem materinem jeziku. Ko jim dr. Koch začne pridigovati, so bili Lahi tako veseli, da so mu začeli segati v besedo in se začeli javno z njim pogovarjati. Trajalo je četrto ure, predno jim je dopovedal, da ima samo on pravico govoriti v cerkvi, in jih nekoliko pomiril. Obnašali pa so se vendar še nadalje kakor v gostilni. — Po opravljenih litanijah se dr. Koch vsede v spovednico, pa Laha ni bilo nobenega blizu.

V Derne sem ostal samo nekaj ur. Z nekaterimi Slovenci smo hitro obračunali v lepi cerkvi, druge sem povabil za seboj v bližnji Eving.

Tukajšnji vikar je bil inštaliran, če smemo tako reči, še le preteklo nedeljo. Svojih ljudij torej še ne pozna veliko. Za Slovence je storil, kolikor je mogel. In res, včeraj in danes se jih je zbralo k pridigi in litanijam toliko, da sem se kar čudil. In govoril sem jim navdušeno tako, kot še nikdar v teh petih tednih. Za svoje jeremiade v Lünenu sem bil v Evingu obilno plačan.

Ker Eving še ni samostojna župnija, tudi še nima prostorne farne cerkve, marveč samo zasilno.

Glede cerkva na Vestfalskem naj omenim, da jih izključno zidajo v gotičnem slogu; romanske ali pa celo renesanske cerkve na teh krajih še nisem videl nikjer.

Primorji, kolikor je pravega in poštenega, pač predobro pozna svojo nalogo, da bi se dalo poučevati od legovcev, dostikrat brezvestnih — židov!

Izmej duhovščine so legovci osobito gorki onim iz Kranjske in Čehom, češ, kaj je bilo treba klicati te sem doli? „Prete cragno“ postala je že navadna psovka seveda za tiste, „ki se ne dajo“, katere bi trebalo z betom pognati iz dežele. Pač trda kost ta duhovščina iz Kranjske, pa jej vendar ne more nihče odrekati neumorne delavnosti za vero in dom. To je oni moment, ki spaja v najlepše soglasje, kako deluj svečenik mej narodom, ki je potreben pouka v verskih rečeh in previdnega vodstva v narodnih. Naj mi reče kdo kar hoče, mlačen narodnjak v krajih, kjer so narodnostni boji, ni pravi svečenik. Odpiraj ljudstvu srce za Boga, a ne zabi v dušo mu utiskati ljubezen do domovine; ako ljudstvo izgubi narodni ponos, tudi z vero ne bo dolgo na dobrem, kar nas uče žalostne izkušnje naših izdajic.

Kako pa naj bi se preskrbelo za boljše odnose glede duhovščine? Gospoda so povedali sami. Vzgojiti si hočejo mej duhovščino „svoje ljudi“, „vredne duhovnike“, ki bodo znali združevati svojo vzvišeno službo se službo „lege“. V zadnjih dveh letih so podpirali 20 dijakov v konviktu v Kopru, ter 11 bogoslovcev v Gorici. To vam bo garda, kadar pride iz teshnih židov semeniških. Jezik znajo večinoma samo laški, saj tem ljudem ni treba drugega; ko pa sedi v izpovednici, moraš saj petim šestinam govoriti v povse drugim jeziku nego je laški. Ko je nedavno izpovedoval laški misijonar pri sv. Antonu novem v Trstu, moral je sam, dasi morda nerad, pripoznati, da tri četrtinke njegovih izpovedancev niso bili Lahi. Taki mladi gospodje, ki poleg drugega morda niso videli več zemlje kakor od Trsta do Gorice, naj bodo sodili o naših razmerah, o Slovanih in njih življenji ter borbah v Primorju? Poleg tega hočejo tudi delati javno propagando proti svojim škofom! Se ni li pred nedolгим časom zgodilo, da so taki mladiči nastopili proti škofu tržaškemu ter potem občutili, kaj se pravi consilium abeundi? Tak mladi naraščaj duhovščine si žele gospoda pri „legi.“ Ali nimamo že dosti duhovnikov, za katere mora škof biti v vedni skrbi, kam ž njimi zaradi nesposobnosti. Po Istri so župnije prazne, ker manjka slovanskih duhovnikov, laških pa skoro nimajo kam dejati. To so gola fakta, katerih nihče ne utaji. Gospodje naj bi malce več študirali jezike pa manj politikovali, pa bi bilo kmalu bolje za nje in za nas. Naj se uče spoznati nas in naše težnje, naj žele pravice tudi nam, pa bomo kmalu dobri, a pod pretvezo gospodstva kar je laškega nad našim, bomo vedno narazen, in to vsak dan

Večinoma so še le nove, vsled tega tudi lepe in prostorne. Zlasti lep je povsodi glavni oltar, okrašen z reliefi. Na podstavku je večinoma vklesana Melkizedekova daritev. Večna luč gori po novejših cerkvah na evangelijski strani ob steni. Okna so visoka in barvana. Zvonik samo jeden; starejše imajo po dva.

Cerkvena opravila izvršujejo strogo po rimskem obredniku, zlasti velja to glede blagoslova s sv. Rešnjim Telesom. Mašna knjiga ostane vedno na oltarju. Za vlivanje vode v kelih se rabi po celi Nemčiji posebna pozlačena žlička. Cerkvena posoda je povsodi jako lepa; tudi za čedno perilo gospodje župniki zelo skrbne.

V Münsterski škofiji se je vpeljalo strogo cecilijansko petje. Tudi v paderbornski prevladuje, pa vendar se ravna po ponekod še po starem; to petje pa mi ni ugajalo; nima v sebi pravega cerkvenega duha. Kadar poje ljudstvo, poje jednoglasno. Glede domačega petja Slovenci prekašamo Nemce; le-ti vse preveč vlečejo. Pri šolskih mašah učenci deloma molijo, deloma pojejo. Navadno molijo rožnivenec in po vsakem oddelku zapojejo kratko pesem. V tem oziru ni določenega nič stalnega.

V lepem mesecu majniku se povsodi obhajajo šmarnice. Navadno okinčajo kak stranski oltar, postavijo nanj kako lepo podob Marijino in tukaj opravijo večerno pobožnost. Večinoma bero Ligorijeva premišljivanja za mesec majnik. Kar so tiče

bolj. Tista vedna stara pesem o 2000 letni latinski kulturi naj le utihne. Bolj izobražen je pošten slovenski delavec, četudi ne pozna Danteja, kakor pa laški šarlatan s par frazami a puhlo glavo. Capito?! —

Gospoda so seveda tudi govorili o raznih podporah in podružnicah, ki so dobivale njih pomoč. Mej drugimi najdemo tudi oni „laški“ Kaštel v Istri, kjer se je sam tržaški namestnik prepričal, kako potrebna je tam laška šola za hrvatske otroke. Takih slučajev pa bi g. namestnik našel še več, toda sedaj je toliko previden, da ne vpraša več otrok „kako govore doma“, ker bi potem po logiki moral od „lege“ podpirane laške šole izpremeniti v slovenske in hrvatske. Pa to so odijozne stvari! —

Hrvatski gimnazij v Pazinu je „leginim“ pristašem, naravno, hud udarec. Od tu, sami vedo, se bo širila slovanska misel po vsej Istri, zato se boje. Podpirajo prav pridno laške gimnazije v Pazinu, a vendar se jim vidi, ne bo dosti koristi od njih, žrtve se ne bodo izplačale. Seveda narodna požrtvovalnost in pa kljubovalna srboritost ste si daleč v nasprotju.

Iz vsega pa, kar se je godilo na tem zborovanju, crpimo si Slovenci prvič vzgled, kako požrtvovalno delujemo za našo družbo sv. Cirila in Metoda, drugič pa, kako tesno se moramo združiti v borbi zoper tega sovražnika na zapadu in „šulvereina“ na vseh drugih koncih in krajih mile naše domovine! Hotebor.

Državni kmetijski svet.

Piše poslanec Fr. Povše.

(Dalje.)

III. Peraba živinske soli.

Kot nadaljni predmet posvetovanju bila je razprava o porabi živinske soli, koje ceno smatra kmetijski svet še vedno previsoko, kar je tudi vzrok, da se je tako malo porabi, kar pa je le obžalovati, ker, kar je sol za človeka, to velja tudi za živino. Brez soli ni pravega prebavanja jedi in hrane; sol pospešuje tudi redni tok krvi in oživlja celi organizem.

Po tolikih naporih, peticijah in zahtevah državnega zbora znižala je finančna uprava ceno soli in vpeljala za denaturirano sol, koji se primeša pol odstotka železnega oksida in četrt odstotka pelinovega praha, ceno 5 kr za kilo.

Zato se obrača kmetijski svet do kmet. ministerstva, da izposluje ceno 3 soldov za kilo živinske soli, in to zahtevo utemeljeval je poročevalec s tem, da finančna uprava oddaje sol tovarnarjem, industriji sploh za še nižjo ceno.

Sicer pa velja kilo soli finančno upravo le 1—1½ kr, torej bi imela pri ceni 3 kr še vedno primerni dohodek in če vpoštevamo, da bi se podvojil konsum živinske

sol, bi država pri tem še večjih dohodkov imela, prospehu živinoreje pa izredno pomagala.

Tudi v tem oziru, da bi zamogel živinorejec povsod v državi ne le na kraju solnih skladišč dobivati sol po enaki ceni, je kmetijski svet razpravljal in vladi priporočal, da se ozira na opravičene te zahteve. Zato naj finančna uprava, enako kakor pri tobaku, v vsakem okraju napravi skladišče za živinsko sol, kateri bodi povsod ista cena.

IV. Izvoz tavolet.

Tretji predmet razprave je bilo poročilo, kako pospešiti izvoz bukovih desk tavolet.

Pred malo leti je bila še prav lepo razvita obrtnija s podelavanjem bukovega lesa v tavolette in testone, katere je Italija kupovala in rabila za zaboje, v katerih je razpošiljala osobito pomeranče in limone.

Prav ozir, da se zagotovi tavoletam trajen izvoz v Italijo, je bil povod, da je naša država pri sklepanju trgovinskih pogodb z Italijo, tej dala prost vhod za južne italijansko sadje in sočivje.

Toda prebrisani Američani znali so prekrižati vse to in zahtevali od Italije velik vvozni dac na italijanske pomeranče, če niso te prihajale v Ameriko v ameriških deskah. Vsled tega začeli so italijanski eksporterji le ameriške tavolette kupovati, tako da je naš izvoz skoro popolnoma prenehal. Žal da naša vlada ni nič storila proti temu, da tudi k nam, v Trst prihajajo pomeranče iz Italije v ameriških deskah.

Drug vzrok propadanju izvoza naših tavolet pa je v tem iskati, da so italijanski producenti pričeli pomeranče in limone podelavati doma v esence.

Iz 1500 citron napravijo 1 hektoliter surovega citroninega soka. Za en sod koncentriranega vkuhanega limonovega soka, ki tehta 500 kilo, se potrebuje 200.000 limon, za sod citroninega apna s 600 kilo teže treba 400.000 citron. Kolik prihranek na zabojih!

Prav poučljiv je sledeči izkaz, ki jasno kaže, koliko manj je desk treba ta eksport.

V Messini je bilo v enem letu odposlanih:

720 milijonov pomeranč, za kar je bilo treba 2½ milijonov zabojev. Nasprotno so pa podelali doma pomeranč in limon in sicer v esence 580 milijonov; v koncentrirani vkuhani sok limonov — 1497 milijonov, torej ogromna večina pomeranč in limon se je v koncentriranem stanu razposlala; ni čuda, da je potreba desk-tavolet tako zelo padla.

Vsemu temu je odpomoči le mogoče, vsaj deloma, da pri sklepanju novih trgovinskih pogodb (l. 1903.) naša država enako ameriški zahteva visoki dac na pomeranče,

šmarnic, Slovenci prav nič ne zaostajamo za vestfalskimi Nemci.

Paderbornska škofija je jedna največjih v celi Nemčiji. Po obsegu in številu prebivalstva jo presega jedino le nadškofija vrtislavska, v katero spada tudi Berolin. V paderbornsko škofijo spada južni in vzhodni del Vestfalskega; škofija pa se razteza še daleč daleč proti vzhodu do Magdeburga, Erfurta itd. Le zahodni del Vestfalskega je po večini katoliški; vsi drugi okraji so skoraj izključno luteranski. Le semtertja se nahaja katoliška naselbina sredi med protestanti; tako je n. pr. mesto Paderborn z okolico brez izjeme katoliško. Po mestih Magdeburg, Kassel, Erfurt, Weimar itd. imajo samo misijonske postaje. V škofiji živi jeden milijon katolikov in blizu pet milijonov protestantov.

Najbolj katoliška pruska provinca je Porenščina: v njej živi 71 odstotkov katolčanov in 28 odstotkov protestantov. Na Vestfalskem je prvih 52, le teh 48 odstotkov; katoliki žive večinoma v severnem delu provincije, v Münsterlandu, in nadpolovično večino imajo v Ruhrkohlengebietsu. Več kot polovica prebivalcev je katolikov v provincijah: na Poznanjskem, v Šleziji in Zahodni Prusiji; to pa vsled tega, ker tukaj večinoma prebivajo Poljaki. Mesto Berolin ima 8, Vzhodna Prusija 13, Brandenburgsko 35, Pomeransko 18, Schleswig-Holstein 17, Hannoveranska 12 odstotkov katolikov, ostali

valstva. Toliko statistike naj zadostuje. — Paderbornska stolica je izpraznjena. Prešnji škof dr. Hubert Teofil Simar se je kot nadškof preselil v Kolin. Pravico voliti novega škofa ima stolni kapitelj. Vendar ima pravico izmed kandidatov prečrtati dva. Volitev novega škofa se bo vršila 10. maja. Kandidatje so: dosedanji pomožni škof, stolni prošt in stolni dekan. (Izvoljen je st. prošt dr. Viljem Schneider, ki je katoliškemu svetu znan po svojih bogoslovnih delih.)

Danes sem obiskal svojega prvega znanca gospoda Florena. Ni me pričakoval. To je bilo zopet govorjenja. Pripovedoval mi je, da je Börnig-Sodingen ravnokar postala samostojna župnija; on da je nastavljen kot župni upravitelj. V kratkem prično zidati novo cerkev. To bode skrbij in dela. In ko dovrši to delo, bo gospod Floren — prestavljen. Župnik še ne more postati, ker je premlad.

V Münsterski in najbrže tudi v paderbornski škofiji je namreč zapoved, da mora vsakdo delati župnijski izpit, potem ko je deset deloval v dušnem pastirstvu. V tem oziru so na Vestfalskem strožji, ko pri nas. Ker ne primanjkuje duhovnikov, so župniki večinoma bolj priletni duhovniki.

Zopet mi je gospod Floren pripovedoval o najnovejšem slovstvu, zopet sva sedela pri steklenici Mozleca, zopet sem gladal zvestega čuvaja Cezarja. V sodingenskem

ako ne prihajajo k nam v avstrijskih deskah. Istotako mora odpraviti se navada, ki sedaj obstoji, da v Italiji nekatera mesta smejo pobirati posebno naklado na avstrijski les.

Zato je kmetijski svet priporočal državni vladi, da v tej zadevi kar naj odločnejše brani to gospodarski proizvod. Gozdarski odsek smatra je potrebno, da se kmetijski svet potegne pri vladi za to, da se lesopilnice (žage), katere le domače hlode žagajo, oproste obrtnega davka.

Po § 2. davčnega zakona je kmetijsko in gozdarsko gospodarstvo oproščeno obrtnega davka. Prav tako so vse k tej panogi pripadajoče obrti davka proste.

Vzlic temu jasnemu besedilu pa davčne oblasti predpisujejo tudi takim žagam obrtni davek; osobito pa se jim sleherna na moderni tehniki sloneča uredba žag dozdeva, da tako urejena žaga spada že v vrsto obrtnih podvzetij. Jasno pa mora biti, da mora tudi lastnik gojzdov skrbeti za umno uredbo svojega gospodarstva. Sicer pa zamore davčni urad po zaupnikih prepričati se, ali dela žaga le za dom, ali tudi za druge.

Toliko bolj pa je opravičena zahteva po oprostitvi obrtnega davka, ker ima slehern lastnik tudi podajati napovedbo za osebnih prihodinskih davek in ker se upošteva pri odmeri razmerje, da je dotičnik za les, katerega je na lastni žagi podelal v deske, dokaj več izkupil, kakor ko bi bil les cel (hlode) prodal, je torej tudi za erar uže dovolj oskrbljeno, da svoje dobi.

Zato je kmetijski svet povsem opravičen od državne finančne uprave zahtevati, da se za domače žage odpravi obrtni davek.

V. Kmetijska združna organizacija.

Kaj obširna in zanimiva je bila razprava o kmetijski združni organizaciji.

Kmetijski minister je poročal, da je na podlagi sklepov iz lan. leta predložil zakonski načrt o kmetijski stanovski organizaciji državnemu zboru v posvetovanje in rešitev in to, ko je v to zadobil Nj. Veličanstva najvišje odobrenje.

Istotako je minister poročal, da se je km. ministerstvo v smislu sklepov kmetijskega sveta v minulem letu prav posebno bavilo o vprašanju zdatne pospešitve kmetijske združne organizacije. Najpred so se sestavila temeljna načela, po katerih se ima združna organizacija po posameznih deželah pospeševati. Na podlagi teh načel in oziraje se na različnosti razmer v posameznih deželah izdalo je kmet. ministerstvo na deželna predsedstva in namestništva posebne naredbe in navodila, po katerih imajo politiške oblasti vplivati in delovati na to, da se povsod osnujejo gospodarske zadruge, katere podpirati imajo dolžnost državne politiške oblasti.

V teh navodilih je ministerstvo poudarjalo potrebo najožjega sodelovanja državnih in avtonomnih oblastnih ter so se tudi deželni odbori pozvali, da se o teh namerah izrazijo.

Kot podlaga celej organizaciji kmetijskega združništva smatra kmetijsko ministerstvo hranilne in posojilne zadruge po sistemu Raiffeisnovem.

Kjer ne zahtevajo posebne razmere druge osnove, imajo te posojilnice vršiti tudi nalog posredovanja pri nakupovanju in nabavi kmetijskih potrebščin.

Da so pa te posamezne male posojilnice — in omejujejo naj se na kolikor mogoče mali delokrog — krepke v poslovanju, priporoča se, da se združijo v zveze, tako da se mejsebojno podpirajo in lažje skrbé za primerni kredit in obrestovanje vloženih hranilnih zneskov.

Posebno skrb obrača izdano navodilo ministerstva na organizacijo prodajanja kmetijskih pridelkov, ker na tem sloni najvažniši, če tudi najtežavniši nalog združništva.

Ker so nastale te gospodarske zadruge po privatni inicijativi in ker slone na principu samopomoči, zato se naredba ministerstva po vsej možnosti ogiblje vsakega uradnega nadskrbništva; zato pa je tudi odločilo se, da se le zveze in ne posamezne zadruge, razen tistih, ki imajo uradno priznanje, ne smejo pridobiti državnih privilegijev.

Da se doseže kolikor mogoče enotna organizacija, je ministerstvo pri posameznih deželnih odborih, oziroma pri posameznih deželnih kulturnih svetih ustanovilo posebne komisije, katere imajo nalog o vseh to združno organizacijo zadevajajočih vprašanj dajati svojo sodbo in izražati se o vrednosti istih do državnih podpor. Take presojevalne komisije so se že osnovali v deželah: Nižje in Gorenje Avstrijsko, Tirolsko, Predarlberško, Češko in Moravsko, tako da je kmetijsko ministerstvo na podlagi teh komisijskih izjav zamoglo reševati prošnje za državne podpore. V drugih deželah se bodo v kratkem omenjene komisije osnovali. Te komisije so navadno pod predsedstvom deželnega glavarja in člani iste so: poročevalec za deželno kulturo v deželnem odboru, dva zastopnika deželne vlade, zastopnik deželnega kulturnega sveta, oziroma c. kr. kmetijske družbe, in zastopnik zveze gospodarskih združenj, ki se v dotični deželi nahajajo.

Kmetijski svet je to poročilo kmet. ministra sprejel z zahvalo v vednost. Priznati se mora, da se je kmetijsko ministerstvo popolnoma zavedalo svoje naloge, vsaj ima ono braniti in ščititi kmetijski stan v državi, ker ta stan, če je trden, je opora državi. Toliko bolje pa se mora kmetijsko ministerstvo zavzemati za ta stan, če ga vidi v trdi, hudi borbi za svoj obstanek, kakor se dejansko nahaja.

Sila uči moliti, in tako je tudi huda sila pripomogla, da so jeli kmetovalci iskati v združni moči opore v trdem boju za obstanek. In le umno je ravnalo kmetijsko ministerstvo, da je to gibanje proučevalo in z dobrim modrim svetom in dejanskimi podporami pospešiti skušalo. Želeti bi bilo le, da se vsi faktorji, ki imajo skrbeti za blagor kmetijstva, enako ogrejejo za dobro stvar in posežejo v celo akcijo z dobrohotnostjo in dobrim svetom, ker tako dosežemo, da bo ta cela akcija, koje jedro je pravo in zdravo, se pravilno razvijala in služila v doseg do boljšega stanja našega kmetijstva.

Nič ne škoduje tako zelo vspešnemu razvoju združništva, kakor nevspehi, ki ne le kmetovalce oplašijo in jih napolnijo z nezaupljivostjo ter tako za vsakatero še tako koristno napravo storijo nasprotno, ampak tudi onim, ki niso prijatelji te organizacije, podajo povod brezmejnega natolcevanja in hujskanja proti združni stvari sploh. Zato je pri snovanju združenj največja pozornost in skrbnost neobhodno potrebna, da prva naloga združnega vodstva.

V tem oziru je vse hvalevredno postopanje deželnih predsedstev v Nižji Avstriji, v Šleziji in Bukovini, kjer so ista z vso vneto posegla v to organizacijo in osobito na Nižje avstrijskem pripomogla, da se ondot tako pravilno in vspešno razvija gospodarsko združništvo. Na Nižje Avstrijskem obstoji sedaj blizu 500 Raiffeisnovih posojilnic in deželni hipotečni zavod deluje v pravi blagoslov kmetijskemu stanu, kakor bom še natančneje in to statističnimi številkami dokazal. Žal, da ne moremo trditi enake skrbi od strani politiških oblastij v drugih krovovinah; nasprotno notorično je, da se od takih mest celo ovira cela akcija.

Kaj umestna je skrb in namen ministerstva za izobraženje spretnih strokovno in trgovsko izobraženih poslovodij za gospodarske zadruge, in v tem oziru bodi nam v zgled Nemčija, kjer se že krdele tisoč in tisoč za to stroko izobraženih uradnikov nahaja. Ker je vspeh združenj pač v prvi vrsti od sposobnosti in spretnosti voditeljev in poslovodij odvisen, mora celumu gibanju biti skrb, da se prirejajo poučni kurzi, v katerih se poučuje o knjigovodstvu, o poslovanju sploh, in v to svrhu je kmetijsko ministerstvo naklonjeno deliti podpor, da se omogočijo taki kurzi in da se obiskovalcem teh kurzov omogoči vdeležitev s primernimi podporami.

Istotako priporoča kmetijski svet ustanovitev inštruktorjev, ki bi nekako kot potovalni učitelji delovali in navajali zadruge k pravilnemu delovanju.

Prav tako bi bilo želiti, da bi se na univerzah napravila stolica-docentura za kmetijsko združništvo, kakor se taka nahaja v Pragi, kjer imajo vsi študenti kmetijsko

tijskih šolah tudi vsaj glavna navodila k vodstvu kmetijskih združenj podajajo.

V posebnem jako poučnem, vsestransko pojasnenem poročilu odseka za kmetijsko kreditno organizacijo podal je poročevalec vodja deželnega hipotečnega zavoda nižje-avstrijskega polno umnih predlogov, o katerih se je vnela živahna razprava. Predno o tej razpravi poročam, navedem naj zadevo, vevležno tudi za naše razmere.

Nujno umestno, koristno in potrebno bi bilo, da bi se zakonitim potom vsem posojilnicam, ki zadostujejo zahtevam oziroma določilom § 1. zakona z dne 1. junija 1889 drž. z. šte. 91 in katere se podvržejo kontroli deželne oblasti, priznala pupilarna varnost za vloge pri njej vlozene. To bi zelo povzdignilo ugled teh hranilnic oziroma posojilnic, ki stoje v upravi ljudstva samega, in zakaj bi te pri izpolnitvi zakonitih predpogojev ne uživale iste pravice kakor mestne hranilnice. Sicer je glede tega vprašanja postopanje v posameznih deželah različno. Gornjeavstrijski dež. zbor je izrekel se za dopustnost vkladanja občinskih denarjev v take posojilnice, ko je to odrekel moravski dež. zbor Tirolski in šlezjski dež. odbor pa dovoljujeta od slučaja do slučaja dopustnost, zato bi bilo želiti, da se zakonitim potom sploh celo to vprašanje uredi. Kmetijski svet je tem nazorom pritrdil in upati je, da se to vprašanje v korist kmetijskim združnim posojilnicam reši.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. junija.

Vladni načrt za bližnjo parlamentarno dobo je po poročilih iz Budimpešte približno tale: Dne 6. junija se snide poslanska zbornica. Tedaj se bo pokazalo, ali je desnica voljna nastopiti proti češki obstrukciji. Ako se to ne zgodi, kar je skoro gotovo, bo zasedanje odgodeno, in vlada bo s § 14. uveljavila proračunski provizorij za drugo polovico leta. Mej tem časom se bodo nadaljevala posvetovanja o korakih za zboljšanje položaja. Mogoče se tudi uveljavi jezikovni načrt s § 14., a vlada si bo to dobro premislila. Jeseni se zopet snide parlament in poskusi z novim delom. Še le tedaj, ako se parlament pokaže znova nesposoben za delo, se bo jelo resno misliti na razpust. Mej Čehi in Nemci se ne prično nova pogajanja, ker bi bila brezvspešna. Mogoče je pa še tudi, da se namreč prekliče Kindingerjev odlok, in potem bi baje Čehi opustili obstrukcijo. Jasnosti toraj še ni.

Čemu Mladočeht obstrukcija? Pravi in resnični, a ob enem tudi tehtni povod mladočeht obstrukciji je že vsakomur znan. Dokler vlada ne popravi krivice, ki se je zgodila češkemu narodu s preklicem jezikovnih naredeb, tako dolgo Čehi ne odnehajo. A govori se tudi o drugih vzrokih za sedanjo mladočeht taktiko. Mažarski list »Magyar Ország« objavljaja v svoji zadnji številki pogovor jednega njegovih sotrudnikov s poslancem Pacakom, v katerem je poslednji obstrukcijo Mladočehov tako-le utemeljeval: »Mi, ki smo vajeni dela, ne moremo imeti nobenega posebnega veselja do obstrukcije, vendar jo moramo vzdržavati z ozirom na svoje volivce. ter z ozirom na to, da postane parlament zopet sposoben za delo. S tem, da vodimo obstrukcijo ad absurdum, moramo dokazati, da treba ustvariti poslovni red, ki bo vsakemu parlamentarnemu faktorju onemogočil obstrukcijo. S tem bi se prišlo do parlament. dela in zagotovljena bi bila nadvlada večine nad manjšino.« Izjava poslanca Pacaka, ako jo je res izgovoril tako, kakor jo objavlja omenjeni list, ima marsikaj dobrega v sebi, a dvomi se, da bi bil to prvi povod mladočeht obstrukciji.

Dnevne v nemškem državnem zboru. V pruski poslanski zbornici se že od nekdaj jadicuje, da velik del ljudskih zastopnikov zelo nered pohaja na svoje mesto v zbornico, ker ima doma občutno škodo pri svojih domačih delih in opravilih, ne da bi bil za to kaj odškodovan. Vlada se sedaj ni dosti brigala za to, ker ni bilo na dnevnem redu važnejih predlog, o katerih bi bila vlada želela, da se zanjo ugodno rešijo. Sedaj je pa na vrsti predlog o pomnožitvi mornarice in treba je, da imavlada

škodnine ne bo lahko zvabiti v parlament dosedaj navadno odsotnih poslancev, je voljna uvesti primerne poslanske dnevne protu temu, da se doba mej razpustitvijo parlamenta in novimi volitvami od 60 skrči samo na 14 dni. S tem bi se znatno skrčil čas za volilno borbo in liberalci s tem niso zadovoljni, ker menijo, da se s tem kratki volilna sloboda. Toda ker z ozirom na sklepčnost parlamenta vse hrepeni po dijetah, je mogoče, da liberalci ne bodo posebno nasprotovali premembi ustavne točke o okrašanju dobe za volilne priprave.

Parlamentarne volitve v Italiji.

Binkoštno nedeljo se vrše po vsej Italiji splošne volitve v italijanski parlament. Čas za strankarsko agitacijo je bil zelo kratek odločen, vendar pa je agitacija na vseh koncih in krajih zelo intenzivna. Posebno živahno se giblje vladni aparat. Vsi njeni funkcijonari so na delu in poslužujejo se vseh mogočih sredstev, da oslabe sedanjo zbornično opozicijo. V volilni boj je posegel sam ministerski predsednik general Pelloux, da pridobi čim največ glasov za vladne kandidate. Na številno obisknem volilskem shodu je mož v četrtke navduševal volivce za vladni program. Dežela mora odločiti, pravi minister, v boju, ki ga je pričela zbornična manjšina proti zakonitemu izrazu volje postavodajalnega zastopa. Pelloux pozivlja vse prijatelje ustave k jednosti. Ako volitve v nedeljo pripomorejo ministerstvu do večine, bo to vladi začrtalo pot, po kateri ji je hoditi. Zaupanje ljudstva bo storilo svojo dolžnost. Vsi bomo sledili temu zaupanju. Ta ministrov govor so odobraval vsi ministri, predsednik senata, navzoči senatorji in poslanci, kako pa sodi o vladi merodajno ljudstvo, se bo pokazalo, v kolikor bo dopustil vladni pritisk, po dovršenih volitvah. Kajpada tudi te volitve ne bodo položaja in razmer prav nič zboljšale, ker prava ljudska volja ne bo odločevala. Večina katolikov bo tudi letos poslušna ukazu sv. Stolice in se ne bo udeležila volitev.

Belgijska poslanska zbornica se stoji po vspehu zadnjih volitev iz 86 katolikov in 66 liberalcev in socijalnih demokratov, mej katerimi je pa več krščanskih demokratov, ki v odločilnih načelnih vprašanjih ne bodo glasovali proti večini. Glasov so dobili prvi 984.000, drugi 913.000, mej poslednjimi liberalci le 452.000. Katoliki so imeli sicer v prejšnji zbornici 112 sedežev in so jih toraj z votiranjem novega volilnega reda zrtvovali 26, a vendar se liberalna klika nič kaj ne veseli zadnjih volitev. »Upanje, da bo ta dan pokopano klerikalno gospodstvo, se ni spolnilo,« tako jadicuje belgijski liberalce v včerajšnji »Neue Freie Presse«. Ta list piše nadalje, da bi bila »klerikalna« vlada že sedaj strmoglavljena, ko bi bili liberalci jedini in bi bili skupno postopali s socijalisti. Nejednosti liberalcev pač ni pripisovati tega za kliko neugodnega položaja, pač pa vztrajnosti in agilenosti katolikov.

Evropska posredovanja na Kitajskem. Nemiri sredi Kitajske postajajo vedno nevarnejši. Mej Pekingom, Paotingom in Trentsinom se zbirajo velike čete takozvanih »bokserjev«, ki resno prete Peking in osrednji vladi. Vstahi so dobili, kakor se zdi, večjega voditelja. Najprej so udarili nad misijone, ker sovražijo kristijane, sedaj so pa na potu v glavno mesto. Za Peking je ta dogodek tem večje nevarnosti, ker obstoje na kitajskem dvoru razne nasprotnosti si stranke, ki jih vodijo razni principi in najmanjša nevarnost za dinastijo Tsing bi pomagala na vrhunec Mingovim somišljenikom. Z ozirom na to in pa z ozirom na nevarnost, ki preti Angležem in nekaterim drugim priseljencem, so velesile uvidele nujno potrebo posredovanja. V Taku, pristanišču mest Tientsin in Peking, se je že zbralo malo brodogov, obstoječe iz angleških, francoskih ruskih in ameriških ladij in tudi avstrijska ladija »Zenta« je že na potu v ta pristan. Ta korak velesil ima dvojen namen; prestrašiti mora »bokserje«, da ustavijo svoje počenjanje, in varovati inozemce, potem prisiliti Tsung-li-Yamen, da resno nastopi proti nevarnim vstašem. Kitajci imajo pač več sreče kakor pa Buri, katerim ni hotel nihče

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 1. junija.

Občinski svet ljubljanski je imel prvo sejo po dopolnilnih občinskih volitvah. Župan je pozdravil novega občinskega svetnika Terdino, za g. Dejaka je imel tudi pripravljeno govoranco, katero izpusti takrat, kadar se bode g. Dejak potrdil k seji. Spominjal se je dalje župan tudi umrlega g. Ferdinanda Mahra, ki je bil pred časom občinski svetnik. V znamenje sožalja so občinski svetniki vsili raz sedežev.

Dr. Tavčar je poročal o izidu letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet. Volitve so se potrdile.

Izvršila se je na to volitev v osmero stalnih odsekov in volitev podžupana, katerim je bil izvoljen dr. Bleiweis. Bleiweisov glas je dobil dr. Tavčar.

Pri konstituiranju odsekov je na željo dr. Hudnika ostalo vse »pri ta starem«.

Pri dopolnilnih volitvah v posebne odseke so bili izvoljeni v klavnično ravnateljstvo Škrjanc, v direktorij mestnega užitninskega zakupa Velkovrh in Žužek, v direktorij mestnega vodovoda Pavlin, v direktorij mestne elektrarne Pavlin in Žužek, v kanalizacijski odsek Pavlin, Stare, Velkovrh, Žužek, v regulacijski odsek Gogola, Velkovrh, dr. Stare, Plantan, Žužek, Terdina, v pokopališki odsek Pavlin, Žužek, v disciplinarno komisijo dr. Hudnik (!) dr. Stare, Svetek, v naborno komisijo Velkovrh, v komisijo za odmero vojaških taks Žitnik.

Ugodilo se je prošnji dr. Josipa Koslerja za brezbremski odpis vrta ter se je dalo mestni hranilnici naknadno dovoljenje za obrestno mero 4½ odstotkov za posojilo 3000 kron, ki se jih je dovolilo občini Preserje za napravo železniškega postajališča.

Ponužba Marije Mežnarjeve glede nakupa parcele št. 449/4 v Spodnji Šiški za cestne namene se je odklonila, ker je ponužba važna samo za Spodnjo Šiško ne pa za Ljubljano. Prošnji Henrika Korna za razdelitev njegove parcele ob Resljevih cesti se je ugodilo ter se je parcelacija dovolila.

Prešernove ulice so sinoči bile predmet živahni razpravi. Sofija Bernard se je pritožila proti magistratnemu nalogu, da mora podreti zid ob svojem posestvu v Prešernovih ulicah. Ta priziv se je odklonil in dal obč. svetniku Bleiweisu povod, da je pričel zmajevati z glavo, češ, da ne kaže polagati tira električne železnice po Prešernovih ulicah, predno se ne izvrši določeno niveliranje. To niveliranje se mora izvršiti, ker sta ondi gg. Frisch in Perles že zidala hiši na podlagi novega nivoja. Dr. Bleiweis je predlagal, da se sedaj skaženim Prešernovim ulicam da drugo obliko in se, kakor je bilo pred časom že sklenjeno, zniža nivel, o čemur naj stavbni odsek poroča v prihodnji seji, ker »stal' ne bo velik', kar mal' boma odkopal«.

Regulacijski načrt spremenil se bo na Radeckega cesti, ker sicer ondi ne more zidati g. Bahovec. Odbije se priziv Andreja Zamejca proti odklonitvi dovoljenja za zgradbo lesene prodajalnice v Igriških ulicah. Dr. Franu Mundi se je odstopilo ob podaljšanih Hilserjevih ulicah 696 kvad m sveta po 7 gld. kvad m in z naročilom, da svet ogradi z žično mrežo. Za zgradbo jubilejske ubožnice in pa šole pri sv. Jakobu sta se izvolila nadziralna odseka. V prvi odsek so posadili obč. svetnika Pavlina, Turka in Stareta, v drugega pa Tostija, Žužka in Dejaka.

Šolskega odseka poročilo o porabi dotacije modelirske šole na tukajšnji višji realki za l. 1899 se je odobrilo in ugodilo prošnji Marije Abramove, učenke višjega čipkarskega kurza na Dunaju, da se jej izplača mestna ustanova tudi za mesece oktober, november in december minolega leta. Določilo se je, da ustanova velja za celo učno dobo.

Za električno železnico se je odobrilo trase in sine ter se izrekla želja, da bodite postajališči železnice na Glavnem trgu ne samo pred magistratom in sv. Jakoba šolo, ampak da se jedno postajališče napravi tudi pred Ničmanovo hišo. Tudi koncem vrta šentpeterskega župnišča naj se na sv. Petra cesti napravi postajališče.

O mestni elektrarni se je čul računski zaključek, po katerem bi bila imela

elektrarna v preteklem letu dohodkov 139.189 kron 36 vinarjev in stroškov 136.167 kron 70 vinarjev. Aktiva in pasiva znašajo po 1.293.650 kron 26 vinarjev. Papir je potrpežljiv! Sklenilo se je razpisati s 1. julijem službo računskega asistenta pri mestni elektrarni in ker je župan knjigovodskega oficijala Iv. Volca odvezal elektrarni, ki nima tako nobene knjigovodske moči, hotel je obč. svetnik Šubic, da se razpiše tudi služba oficijala, a župan je dejal, da se ta služba ne more razpisati, dokler jo ima g. Volc.

Razsvetljava se bode uredila na Ambroževem trgu in zato je obč. svet dovolil 240 kron, 540 kron se je pa določilo za 3 žarnice ob cesti na Rudolfovo železnico.

Glede kolodvora južne železnice je interpeliral obč. svetnik Bleiweis. Župan je odgovoril, da se je v železniškem ministerstvu obljubilo uplivati na južno železnico, da pa so zadnji čas nekateri višji uradniki po Ljubljani govorili, da v tem oziru južna železnica ne bo nič storila. Sprejel se je predlog, naj se župan obrne še do žel. ministerstva, da bode že letos komisijonelni ogled. Obč. svetnik Kozak je silno hvalil Hribarja in na splošno veselje predlagal, naj tudi drž. poslanec ljubljanskega mesta Kušar kaj za stvar stori. Tavčar za ta predlog ni glasoval.

Tedenski koledar.

Nedelja, 3. junija: Binkošti; evang.: Jezus govori o sv. Duhu. Jan. 15. — Ponedeljek, 4. junija: Binkošti; Francišek Kar. sp. — Torek, 5. junija: Bonifacij šk. — Sreda, 6. junija: Kvatre. Norbert šk. — Četrtek, 7. junija: Epifanij šk. — Petek, 8. junija: Medard šk. — Sobota, 9. junija: Primož in Felic. mm. — Solnce izide 5. junija ob 4. uri 17 minut, zaide pa ob 7. uri 41 minut. — Lunin spremen: Prvi krajec 5. junija ob 7. uri 57 min. zjutraj. — Musica sacra binkoštno nedeljo v stolni cerkvi pontifikalna maša ob 10. uri: Ecce sacerdos magnus, zložil A. Foerster, instrumentalno mašo v D-dur, zložil Karol Greith, Alleluja z verzikloma in sekvenco, zložil A. Foerster, offertorium zl. M. Brosig. V ponedeljek 4. junija pontifikalna maša ob 10. uri: Instrumentalno četrto mašo zl. M. Brosig, Alleluja z verzikloma in sekvenco A. Foerster, offertorium zl. Evgen Frey. — V mestni cerkvi sv. Jakoba binkoštno nedeljo velika maša ob 9. uri: Missa in honorem B. M. Virginis v G-mollu zložil Jan. Schweitzer, graduale s sekvenco Anton Foerster, offert. »Confirma« zložil J. Mitterer. V ponedeljek, 4. junija: Missa v F-mollu zložil M. Brosig, graduale s sekvenco Ant. Foerster.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. junija.

Županska zveza. Župan ljubljanski sklicuje za binkoštni ponedeljek ustanovni shod za zvezo županov. Mi smo takoj, ko se je ta misel sprožila, izjavili, da katoliško-narodni župani tej zvezi vsled obstoječih političnih razmer ne morejo pristopiti, pač pa da je želeli, da se snujejo krajne županske zveze, kar se je že po raznih krajih naše dežele zgodilo. V ponedeljek zato katoliško-narodnih županov ne bo na shod, ker ne želijo delati parade liberalizmu, ki bi si rad tem potom okrepil svoje življenje v Sloveniji. Pričakujemo za trdno, da bodo vsi naši župani pokazali toliko politične zrelosti, da se ne bodo vsedli na limanice sladkih besed, s katerimi jih nasprotniki vabijo na shod. Možje bodimo, zavedni in neodvisni in vzlasti to v odločilnem trenutku nevstraheno pokažimo!

Presvetli cesar je za cerkev v Črnem vrhu nad Polhovim gradcem daroval 1000 kron.

Osebnosti V sinočni tajni seji občinskega sveta je bil imenovan g. Evgen Lah magistratnim tajnikom in mestni blagajnik g. Ferd. Bradasčka je bil zaradi bolehnosti stalno vpokojen. — V železniški svet so bili za dobo 3 let imenovani Karol Luckmann, I. Murnik, I. Kušar in I. Lenarčič. — Posle dež. odbornika je namesto g. Murnika prevzel g. Grasselli.

Zopet ulični napisi v Ljubljani. Znano je, da se je mestna občina pritožila proti odloku c. kr. dež. vlade, ki je naročila

da morajo po Ljubljani brez izjeme biti dvojezični ulični napisi. C. kr. ministerstvo za notranje stvari je sedaj odgovorilo, da je istega mnenja kakor dež. vlada, in je odbilo pritožbo mestne občine.

Abraham na Vranji peči. Slučaj ali previdnost sta hotela, da smo petdeset rojstni dan našega škofa, kakor smo že brzojavno sporočili, praznovali daleč od njegove stolice med preprostimi pa vernimi Palovčani na krni Vranji peči nad Kamnikom. Namestu stolnega kapitelja, ki ima ob takih prilikah besedo, poklonil se mu je zbor enajsterih duhovnikov, došlih na birmovanje, v katerih imenu je po končanem cerkvenem opravilu pozdravil visokega jubilarja dekanov namestnik župnik Janez Kljun v prav lepem govoru. Imenoval ga je škofa previdnosti božje in to dokazoval: Vsi važni dogodki iz njegove škofovske dobe so zadeli na jako pomenljive dni: 14. julija, na dan sv. Bonaventura, velikega častilca Marijinega, je bil imenovan pomožnim škofom in na praznik Marijinega imena kot tak posvečen, 11. februarja, na dan »služabnikov Marijinih« imenovan škofom ljubljanskim, 24. aprila, na dan sv. Gabrijela, prvega častilca Marijinega potrjen v Rimu, v Marijinem mesecu, maju zasedel ljubljansko stolico in sedaj v istem mesecu obhaja svojo petdesetletnico in to na dan sv. Maksima, prvega škofa emonskega, ki je dal življenje za sv. vero in cerkev božjo. Govornik je sklenil z željo, naj hi dal dobri Bog Premilostnemu živeti tako dolgo, da vidi izpolnjene svoje plemenite težnje, da pride k nam kraljestvo božje po Mariji. — Zahvaljujoč se za čestitko, dejal je gospod knezoškof, da ni toliko na tem, kako dolgo živi, ampak kako da živi, da pa bo, dokler živi, zastavljal vse svoje moči za blaginjo svojega naroda in utrdbo kraljestva božjega. — Da ga v gorečnosti ne ovira noben ozir, pokazal je ta dan, ker je malo mislil na svojo petdesetletnico, marveč zjutraj od štirih pa do devetih spovedoval vranjepeške ovčice svoje, potem pa kakor navadno celi ostali dan izpolnil z raznimi drugimi opravili. — Gospod kučegazda pa je v umno sestavljeni napitnici med drugimi povedal, da je sklenil, mesto da bi se ukvarjal z brezplodnim in trudapolnim pesni-kovanjem za to priliko, darovati 50 gld. za katoliške zavode. Kakor se vidi, ima palovski gospod pesnik, odkar je Pegaza razsedal in poslal v Stranje, ker se mu je bilo nekaj primerilo ... jako praktične misli! Praktične misli, katere brez vse šale priporočamo v posnemanje kličoč: Vivant sequentes! Res dobra misel: Za petdesetletnico pošiljajmo petdesetake za zavode! Če se za druge dobre namene porablja vse mogoče prilike in neprilike, zakaj bi tu ne bilo umestno? — Da so si naši bistri Palovčani šteli v čast in veselje, ker so škof ravno pri njih preživeli tak znamenit dan, to se razume! Napravili so slavolok, ki bi delal čast vsakemu mestu, s pomenljivim napisom: 1850 Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji! 1900. Koncu zdravice pa so ubrali svoje zvonove in sprožili dolgo vrsto topičev pa pokali, da se je stresla gora, in naznanjali naše veselje čez hrib in plan. — Sedaj je končano dolgotrajno in trudapolno obiskovanje in birmovanje po dekaniji kamniški. Ker ne kaže, vseh slovesnosti popisovati, bodi ob kratkem povedano: Pot, ki jo je Presvetli hodil, bila je slavnostna, sprejem povsod slovesen, kolikor razmere dovoljujejo, slovo pristrčno. Škof pa je povsod užgal duhovnike z zgledom svoje neumorne gorečnosti, ljudstvo z ognjevitimi govori in s svojim ponižnim, ljubeznivim občevanjem. Do solz ganljiva bila je marsikdaj pristrčnost, s katero ga je dobro verno ljudstvo pozdravljalo. Ne, niste ga še zatrli do danes spoštovanja do škofovske avtoritete, niste je še raztrgali vezi, ki veže pastirja s čedo! Ta vez se le uvrstjuje, se bo uvrstila in rodila krasnih sadov. Pa sklenimo z zadnjim proizvodom palovškega pesnika:

Bog živi našega knezoškofa Antona Bonaventuro, daj mu doživeti marsikako veselo uro!

Bojni krik v nemškem taboru. »Grazer Tagblatt« kot glasilo nemških radikalcev, ki bi nas rajši danes pozobali nego jutri, je začel znova silovito gonjo proti nam. Oni teden se je mudil dvorni svetnik Šuklje v Mariboru pri ravnatelju Schreinerju. »Tagblatt« je takoj umislil, da boče rinde

imenovati šolskega nadzornika za slovenski Štajer, in pridušal nemško-nacionalne poslance, naj vendar preprečijo to strahovito krivico, ki grozi avstrijskemu nemštvu, in naj takoj napovedo skrajno obstrukcijo. Naučni minister je potolažil nemške nacionalce, češ, da vlada nikakor ne namerja imenovati posebnega deželnege šolskega nadzornika za slovenske štajerske šole. Dne 1. t. m. je prinesel isti list brzojavno poročilo z Dunaja, da hoče vlada imenovati dva Slovence za svetnika pri celjskem okrožnem sodišču, a da so že nemški poslanci vse storili, da preprečijo to nakano. Sredstvo: grožnja z obstrukcijo. — Ta dva dogodka zadnjih dni dovolj jasno osvetljujejo razmere štajerskih Slovencev. Trd in zagrizen Nemec mora biti vsakdo, kdor hoče zavzeti kako količjak važnejše mesto v slovenskem Štajerju, sicer se godi štajerskim Nemcem vnebovpijoča krivica, zakaj le Nemec sme biti edini gospodar po vsem Štajerju. Lahko je umeti, da je povsem izključeno kako mirno pogajanje med Nemci in Slovenci, zato je edino prava pot, ki so jo ubrali naši štajerski rodoljubi, da namreč z vsemi silami delujejo navzgor in navzdol za razdelitev Štajerja v slovenski in nemški del. Le na ta način se bodo mogli štajerski Slovenci ohraniti.

Graški izvoščeki so sklenili 31. pr. m., da sami csnujejo zadružno podjetje, ki bo oskrbovalo promet z avtomobili, ker se jim drugače ni mogoče ubraniti kapitalističnemu podjetju, ki se je z istim namenom ustanovilo v Gradcu.

Stavka v Vevčah. Za stavkujoče delavce v Vevčah se je sedaj potegnulo tudi delavstvo Leykamovih papirnic v Gratweinu na Štajerskem. Gratweinski delavci so včeraj imeli shod, na katerem so sklenili pričetiti s stavko, ako vodstvo podjetja ne ugodni zahtevam vevških delavcev. Stavkujoči so imeli danes zjutraj v Dobrunjah skupno sv. mašo. Naj bi se prijatelji poštenega slovenskega delavstva ob binkoštnih praznikih spominjali ubogih trpinov z darovi!

Z Vrhniko se nam poroča: Pred kratkim je v našem trgu otvoril svojo novo lekarno gosp. J. R. Hčevvar. Lekarna je v svoji notranjosti urejena tako elegantno in moderno, da se lahko prišteva med prve na Kranjskem. S tem je Vrhnika pridobila nekaj, česar si je cela okolica že davno želela.

Iz kroga trgovskih pomočnikov se nam poroča: Med trgovskimi pomočniki se je vzbudila misel, da si ustanove v Ljubljani svoje slovensko društvo. Povsod v večjih mestih so enaka društva. V ta namen se je osnoval pripravljalni odbor. Dne 30. maja je ta odbor sklical v »Narodni dom« več trgovskih pomočnikov, da se razgovoré o stvari, ki je sedaj v najboljšem tpu. V kratkem se skliče ustanovni shod.

Prešernova literarna zapuščina še sedaj ne da miru »Narodovcem.« Nihče ne more dokazati, da je dekan Dagarin sežgal Prešernovo literarno zapuščino. Sedaj je pa vstal nov prerok, ki ne dolži več Dagarina, ampak župnika Koširja, ki je bil ob Prešernovi smrti kapelan v Kranju. Neki človek, ki se pa skriva za psevdonimom V-v, pripoveduje, da je on pred štirinajstimi leti občeval s turanske grajščine J. Zupančičem. Ta mu je pravil, da je »takrat še živeči šentruprski župnik Košir« z njim o Prešernu govoril in rekel to: »Kako zelo mu je žal, da je on Prešernu, ko ga je na zadnjo uro spovedoval, za pokoro dal, da naj njemu dovoli uničiti njegove še neobjavljene pesniške proizvode... Prešern mu je — dovolil...« »Vse to je Košir pravil pri ne kem obe du...« — Lepi dokazi to! Torej Dagarin ne drži več, sedaj je Košir na vrsti. Neki V-v, zvedel pred 14 leti od nekoga, ki je pri ne kem obe du, to je zgodovinska priča za liberalce! In sedaj pa dogodek, ki je vseskozi neverjeten! Ali je verjetno, da bi duhovnik pri obedu govoril javno o stvareh, ki so se zgodile pri spovedi? Kateri duhovnik bo dal to za pokoro, da izpovedenec dovoli, da on nekaj stori? — Najlepše pa je to, da slednjič niti gosp. V-v ne ve, kaj je župnik Košir z zapuščino naredil. Gospod V-v naj nam se blagovolji podpisati s pravim imenom, da bo prišel — v

Nov slovenski otroški vrtec. Družba sv. Cirila in Metoda je odprla otroški vrtec v Devinu ob jadranskem morju. Nad vse nevarna naša postojanka je Devin. Dobro volje naši družbi ne manjka; a Slovenci, podpirajte nas.

„Za „Südmark“ o so priredili dne 25. in 26. maja predstavi v tukajšnjem gledališču. Nemški listi so polni hvale za sodelujoče, ki so se postavili v službo „svete nemške stvari.“ Da nacionalni listi pišejo tako, temu se ne smemo čuditi. Druga pa je, če uradna „Celovčanka“ tako piše in cele tedne z gostobesednimi poročili ljudi navdušuje za predstave in za „Südmarko.“ Ta list, katerega začasno ureduje znani dopisnik „Vaterland“-a, baron Mandorff, je prinesel iz peresa ravno tega gospoda poročilo, ki predstave povzdiguje v deveta nebesa in ki se končuje z željo, da bi bili tudi dohodki prav dobri: „im Interesse der wohlthätigen (!) Zwecke, die der Verein zu fördern sich Mühe gibt.“ Res, samo to nam je še manjkalo, da uradni list začne hvalliti „dobrodelne“ namene društva, katero deluje na to, da slovenske kmete izpodrine z domače zemlje! Uničiti slovenske kmete in na njihovo mesto naseliti po naših lepih krajih tujce, to je namen „Südmarke“. In gosp. baron imenuje to „dobrodelno“! In tako piše uradni list, ki zoblje iz vladnih jaslí ter dobiva podpore iz davčnih novcev, h katerim morajo doplačevati Slovani ravno toliko ali še več, kakor Nemci! Če vladni list tako piše, potem se ni čuditi, da nahajamo med agitatorji za „Südmarko“ toliko — c. kr. uradnikov! O ti ljuba „dobrodelnost“! Ne verjamemo, da bi bili uredniku „Celovčanke“ neznani pravi nameni „Südmarke“. Pisal je torej namenoma tako, ker se mu zdijo cilji tega društva — „dobrodelni“, in ker je hotel Slovincem zopet enkrat dati — brco! Kaj pravijo odgovorni vladni možje h takemu pisarenju svojega uradnega lista?! Slovenci pa iz tega zopet lahko spoznamo, — pri čem da smo! „Mir“.

Romanje na sv. Višarje se je kakor druga leta tudi letos pričelo na Vnebohod. Snega imajo še na metre. Prvi romar, ki se je oglašil na gori, je bil Slovenec Skebé iz Amerike, iz Clevelanda (Ohio). Prvi dan je prišlo že tudi več Tirolcev, posebnó iz pustrske doline.

Ljubljanske novice. Reš. družba se je zgubila! Ta novica je šla danes dopoldne od ust do ust. Celo policijo so ljudje po telefonu izpraševali, ako je ta vest resnična. Pred škofijo so se nekemu vozniku splašili konji, da je povozil neko prodajalko lesenih žlic. Ker ni bilo reš. družbe dolgo časa na mestu, se je izcimila ta govorica. — Na Rožniku je danes 80 matrantov prisostvovalo sveti maši, katero je daroval za srečen izid mature dr. Svetina. — Mihael Mittermayer, delavec tobačne tovarne, se je včeraj na Resljevi cesti zgrudil nezavesten na tla. Kri mu je bruhnila iz ust. Prepeljali so ga na dom. — Opico jezil je včeraj zopet hlapec Seifertove mazačarije Martin Pintar. Opica ga je za plačilo obklala. — Ukradel je iz Pongračeve barake Frid. Vogtu Martin Jereb dve vreči lubja, vrednega 70 kron, in ga prodal gospodu R. za 40 kron. Hlapec g. R. a ga je naznanil in sedaj sedi tat na rotovžu. — Mlad „ubozček“ hodi po mestu in nabira darove — zase, češ, da je sila ubog. Seboj nosi nabiralno polo. Fant je neki nemški pritepenec. — Odvetnik, ki brati ne zna, se je našel v Ljubljani. Danes bi se imela vršiti razprava pri okrajni sodnji na obtožbo načelnika ljubljanske požarne brambe g. Striclja proti tovarnarju Drelseju, ki je obdolžen, da je trosil nerresnične in razžaljive govorice proti gospodu Striclju. Zbralo se je vse polno prič in tudi mnogo poslušalcev pred okrajno sodnijo, dobili so pa vest, da se je razprava preložila, ker je to zahteval zastopnik Drelsejev dr. Valenčak, češ, da se pritoži, ker zastopnik g. Striclja g. dr. Krisper ni priložil pooblastila obtožbi, temveč je v pooblastilu imenovan nek drug odvetnik. Poizvedeli smo, da je to lemanever. V dotičnem pooblastilu je namreč tiskano ime

njegovega namestnika. Ker pa dr. Valenčak tiskano brati ne zna ali pa noče, je napravil pritožbo, v kateri samega sebe smeši, češ, da pooblastilo nima imena dotičnega odvetnika. Kdaj se bode razprava vršila, bomo poročali.

Prememba trgovine. S 1. t. m. je znani ljubljanski veletržec g. Karol Pollak prevzel tudi usnjarno g. I. Janescha, ki je stara že 150 let.

Ogenj. Iz Novega mesta se nam poroča: Dne 1. t. m. po noči sta posestniku Mihaelu Žega v Kandiji pogorela skedenj in hlev, škode je 2000 kron, pogorelec je bil zavarovan za 800 kron. Zažgala je zlobna roka. Ko so bili l. 1813 Francozi tukaj, je na pogorelem skednju prenočeval francoski poveljnik.

Nedeljski počitek na progah c. kr. državne železnice je bil vpeljan z 20. majem, kakor smo svoječasno poročali. Sedaj pa se nam poroča, da je železniško ministerstvo zopet preklicalo nedeljski počitek in z jutrišnjim dnem se prične prejšnje poslovanje. Vzrok je menda ta, ker južna železnica ni vpeljala nedeljskega počitka in je vsled tega na državnih progah zastajalo blago.

Zveza slovenskih kolesarjev je letos ustanovila 17 novih pomočnih postaj ob večjih cestah, kjer kolesarji dobe dobro postrežbo in v zveznih omaricah kolesarske potrebščine, in sicer člani zveze brezplačno, drugi plačajo 60 h za rabo orodja. Vseh postaj je sedaj 29: Bled — I. Peternel, Bohinjska Bistrica — I. Mencinger, Celje — „Narodni dom“, Domžale — na pošti, Grahovo — M. Krajec, Grosuplje — I. Rus, Idrija — Črni orel, Jezersko — F. Muri, Kamnik — I. Kenda, Kandija — I. Windischer, Kranj — P. Mayer, Ljubljana — „Narodni dom“, Logatec — Kramar, Medvode — F. Jarec, Postojna — Vičič, Podbrezje — A. Pavlin, Št. Peter — I. Špilar, Razdrto — Kavčič, Sežana — Mohorčič, Škofja Loka — I. Deisinger, Trst — kavarna comercio, Trebnje — A. Pavlin, Trojane — Konšek, Vrhnika — Mantua, Vransko — Šentak, Velike Lašče — F. Grebenc, Vipava — hotel Adrija, Bolec — Hausenbüchler, Žužemberk — I. Pehani.

Od raznih strani. Goriška deputacija pri cesarju bode sprejeta 11. junija. Prosila bode cesarja, naj pride osebno na Goriško h proslavi 400 letnice odkar je Goriška pod habsburškim žezlom — Südmarka je v Sevnici na Štajerskem kupila hišo za svoje znane namene. — V Rajhenburgu na Štajerskem je županom izvoljen vrl Slovenec g. Benjamin Kunej. — Utonil je na Grabah pri Središču v Dravi mlinarski pomočnik Ivan Dogša. Hotel je iz vode rešiti nekega konja. — Imenovan je poštni oficijal g. Ignacij Heršič v Postojni kontrolorjem v Opatiji in g. Ivan Kurtalek kontrolorjem za Trst. — Fonografčni arhiv ustanovi dunajska akademija znanosti. — V ormoškem okrajnem zastopu je nemški zastopnik dr. Delpin povzročil burno sejo Slovenska večina mu je dejala, da njegovih nemških predlogov ne razume in naj jih stavi v slovensčini. — Na črešnjí je obvisel v Rihenbergu Merlak Alojzij. Ko je bral črešnje, mu je na drevesu spodletelo in padel je mej dve veji. Pri padcu si je tako razparal desno prsno stran, da so ga morali pripeljati v bolnico.

Izseljevanje v Ameriko. Ameriška uradna statistika poroča, da se je prve tri mesece tekočega leta iz Avstro-Ogerske v Ameriko izselilo 23611 oseb, in sicer Hrvatov iz Hrvatske in Slavonije 2044, Mažarov 3513, Slovakov 7438, Nemcev 1208, Židov 3604, Rumunov 27, Rusinov 697, Italijanov 312, Srbov 17, Poljakov 4388, Čehov 240, iz Dalmacije, Bosne in Hercegovine 127. Minulo leto pa se je iz naše države izselilo v Ameriko 64835 oseb, in sicer 39859 moških in 24676 ženskih. Po narodnosti je bilo največ Slovakov, dalje 4900 Mažarov, Nemcev 4314, Rusinov 1400, Hrvatov in Slovincem 8643. Največ Slovincem in Hrvatov izvabi v Ameriko znana tvrdka Nodari v Vidmu v Italiji. Oblastva nai bi

Sejmi po Slovenskem od 5. do 9. junija. Na Kranjskem: 5. v Novem Mestu, Zagorju na Notr., Radoljci, Loku, Metliki, Bušči vasi in Radohovi vasi, 6. v Vinici; 7. v Senožečah, Cirkniku, Ilinjah, na Igu in Loškem potoku; 8. v Ljubljani in v Rakitni; 9. v Trzinu, na Vrhniki, v Št. Jerneju, Vrhpolju, Kamniku, Tirni in Žužemberku. — Na slov. Štajerskem: 5. v Ljutomeru, Središču, pri sv. Emi, Radgoni, Lučah, Marnbergu, na Laškem in v Slov. Bistrici; 6. v Ptuj in v Gor. Ponikvi; 7. pri Sv. Urbanu, Slivnici pri Celju in v Kapeli pri Brežicah; 9. v Trbovljah, pri Sv. Primožu in v Pilštanju. — Na Primorskem: 5. v Hrpeljah; 7. v Gorici; 8. v Glemoni. — Na Koroskem: 5 v Podgorjah; 9. v Paternijonu.

Društva.

(Pevsko društvo »Lipa« v Bazovici) vabi na veliko veselico, katero priredi na binkoštni ponedeljek, dne 4. junija 1900 na velikem dvorišču gostilne pri »Lipici«. Na veselici bodo blagohotno sodelovala zraven domače »Lipe« tudi: Pevsko društvo »Slovan« iz Padriča. Tamburaški in pevski zbor pevskega društva »Kolo« iz Trsta ter mladi in starejši telovadci »Tržaškega Sokola«. Pri veselici svirala bo popolna Vagnerjeva godba. Začetek veselice točno ob 5. uri popoldne. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

(Naše skladišče v Sinčivasi, pa velikovski »Lagerhaus«. Nemškonacionalni »Lagerhaus« v Velikovu je v glasilu kmetijske družbe objavil svoj letni račun za čas od 1. avgusta do 31. decembra 1899. Ta zavod je dobil: deležev 6.030 gld. posojil 12.400 gld. pristopnin 99 gld. za blago 5.272 gld. od velikovške posojilnice 1.696 gld. naloženega denarja 13.998 gld. Izplačalo se je: za inventar 2.414 gld., stroški ustanove *) 1.063 gld. najemnine 600 gld. vrnjena izposojila 400 gld. za blago 16.162 gld. naložilo se je 16.832 gld. upravni stroški 393 gld. — Sinška zadruška pa je imela: Vplačanih deležev 13.551 gld. izposojil 14.670 gld. državne podpore 2.000 gld. za prodano blago 2.812 gld. Stroški o: dve hiši 19.096 gld. stroški ustanove 308 gld. upravni stroški 404 gld. inventar 421 gld. izposojil na blago 9.673 gld. Primerjaje obadva računa moramo opomniti, da je sinška zadruška pričela z delom še le koncem oktobra, da je tedaj delovala v lanskem letu 2 mesece, »Lagerhaus« pa 5 mesecev. Liberalci so sprejeli: pšenice 182 met. rži 400 met. ječmena 153 met., ovsa 775 met., ajde 100 met. Na blago se je dalo posojil 14.911 gld., pravi poročilo v listu »Landwirtschaftliche Mittheilungen« št. 10., str. 84., račun pa ima številko — 16.162 gld. Kaj je to? Kako se račun vjemajo? Katera številka je pravilna? Poglejmo si blago! pšenice 182 centov po 8.5 (visoko) = 1.547 gld. rži 400 centov po 7.5 (visoko) = 3.000 gld. ječmena 153 centov po 7 (visoko) = 1.071 gld. ovsa 775 centov po 6 (visoko) = 4.650 gld. ajde 100 centov po 7.5 (visoko) = 750 gld. Vkup visoko = 11.018 gld. Cene smo vzeli vse za dotični čas najvišje! Račun pa kaže stroškov za blago 16.162 gld. Ali se je tedaj »bakšiša« razdelilo vkup: 4856 gld.? V ti točki bi prosili pojasnila, vzlasti zaradi tega, ker so nasprotniki našo zadruško tožili pri okrajnem glavarstvu, da daje previsoke cene, mi smo pa celo pri obračunu morali ostati pod ceno, zgoraj navedeno! Opombe vredno je, da ustanova »Lagerhaus« stane 1.063 gld., nadalje, da ima ta zavod naloženega denarja 13.998 gld. Ta denar ni delež, in tudi ni izposojilo, kaj pa je potem? Ker je Plavec očital sinški zadruški, da je z žitom kupčevala, stavili bi vprašanje, od kod ima »Lagerhaus« ječmena 153 meter-centov? Kdor razmere pozna, je prepričan, da ga gospodje od kmetov niti 50 niso dobili!! Iz tega računa sklepamo, da ima »Lagerhaus« močne podpirnike, ki so »bauernbunderjem« morebiti — vsaj tako se dá sklepati iz računa — že prvo leto plačali 4856 gld. zato, da so se pridružili njim. Tako upajo uničiti slovensko krščansko zadruško v Sinčivasi, a tako kmalu se jim želje ne bodo uresničile. Vi kmetje pa iz te primere spoznate, kje so Vaši pravi prijatelji in katere zadruge se Vam je okleniti! Zopet kličemo: Svoji k svojim! — t. j.: vsi se oklenite naše gospodarske zadruge v Sinčivasi!

*) t. j. za koleke, registriranje in potovanje!!

Iz »Trgovske in obrtniške zbornice«.

(Konec.)

Zbornični tajnik poroča o vprašanju, če se naj parna žaga v Radohi dr. R. G. v Runetehofu smatra za gozdarski postar

se mora tedaj naznaniti obrtni oblasti. Na žagi dela čez 20 delavcev, se sežaga na leto do 2400 m³ lesa, ki se dobiva iz lastnih gozdov in iz katerega se izdelujejo tavoleti, leseni zabojčki, furnirji in drugo blago, in izvažajo v Trst, Reko, na Laško in drugam. Odsek je mnenja, da tu ni opraviti z gospodarskim postranskim obrtom, na katerega bi bilo po čl. V. a) ces. pat. z dne 20. dec. 1859. dež. zak. št. 227. navesti obrtni red, ta člen govori o poljedelski in gozdarski produkciji in njenih postranskih obrtih, v kolikor se pečajo s predelovanjem lastnih izdelkov. Brezdvomno velja to zakonito določilo za predelovanje lastnih zemeljskih pridelkov v ta namen, da se na ta način podpira izkoriščevanje zemeljskih produktov, toda ne sme se pa teh produktov tako predelati, da izdelki popolnoma zgube značaj surovin.

Istina je, da dr. R. G. predeluje le pridelke lastnih gozdov; toda ne predeluje jih le v furnirje in tavolete, o katerih se še more trditi, da imajo znake surovin, — ampak izdeluje tudi lesene zaboje, katerih se pa ne more več prištevati surovinam, da še celo kot polproizvode jih ne moremo smatrati, temveč kot prave izdelke industrije. Zbornica je sklenila poročati, da to ni postranska stroka gozdarstva, temveč glavno podjetje, katero gozdarstvo le podpira. Ne more se torej smatrati tega podjetja za gozdarski postranski obrt, ki ni podvržen obrtnemu redu.

Zbornični tajnik poroča o nameravani upeljavi perijodičnega zopetnega preskušanja meroskusu podvrženih sodov zavaino in spirita. Na dotična vprašanja priporočata drugi gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani in pa trgovcev in rokodelcev v Kostanjevici perijodični zopetni meroskus Gremij trgovcev v Ljubljani pa meni, da nameravani zopetni meroskus nima nikakoršnega praktičnega pomena in smotra; da bi trgovcu in obrtniku pripravljale neprimlike in nepotrebné izdatke. Na sode iz mehkega lesa se razen tega ne more ozirati, ker so po dveh letih že nerabljivi; sodi iz trdega lesa pa le tako malo spremene svojo prostornino, da zopetni meroskus niti potreben ni. Nadalje omenja neprimlik, katere napravljajo zopetni meroskus trgovcem na deželi, katerih stanovanjske je zelo oddaljeno od meroskusnega urada. Gremij dvomi, da bi se z zopetnim meroskusom zabranilo nameravano neredno preminjevanje prostornine, ker se lahko zamenja doge pri sodih, katere imajo vtisnen meroskusni pečat. Konečno naglašja, da bi bilo zelo koristno, če bi se na to delalo, da bi rezultati meroskusov v ogerski državni polovici soglašali s temi v tostranski državni polovici.

Ker se je odsek prepričal, da je ta naprava v interesu kupca in poštenega prodajalca, četudi napravlja morda neprimlike in da bo zadoščala potrebam udeleženi krogov, predlaga poročevalec v odsekovem imenu zbornica naj se izreče za uvedbo zopetnega meroskusa, in tudi za to, da bi se termin za perijodični zopetni meroskus določil na 6—10 let, toda ne na manj nego 6 let. — Predlog se sprejme.

Zbornični tajnik predlaga, da naj zbornica spremeni svoj sklep z dne 20. jan. 1900, s katerim se je podelila pletarju Jos. Petriču ustanova v znesku 160 kron; postal je namreč izredni obiskovalec strokovne šole za lesni obrt in tako ipso facto resigniral na svojo ustanovo kot pletar. 160 kron naj se razdeli trem drugim učencem, in sicer Jožetu Jernejčiču 50 K, Fran. Ferkovu 60 K in Rudolfu Šturmu 50 kron. — Predlog se sprejme.

Zbornični svetnik Feliks Stare omenja nedostatke pred dvema letoma upeljanega osebnega dohodninskega davka. Industrijalec se navadno naloži previsok davek, ker se oblastva ne pripravi dovolj o obstoječih razmerah. Fatira se do 15. feb. in v kakih dveh mesecih se dobi poziv, naj se opraviči nekatere številke, katere niso oblasti nič kaj verjetne.

Poročevalec je predlagal naslednjo resolucijo: Zbornica naj se obrne na mero-dajne davčne oblasti, da bi se bolj natančno prepričale o pravih čistih dohodkih pri industriji, da bi se verodostojni dokazi bolj vpoštevali. Če se to ne zgodi, se mora čut pravičnosti zatreti, se daljši razvoj industrije onemogoči in si marsikateri premisli, kako industrijalno podjetje pričeti, ker naloži raje svoj denar v hranilnico.

Po opomnjah svet. Luckmanna in Lenarčiča je zbornični svetnik Luckmann predlagal, naj se zbornica obrne do c. kr. fin. ravnateljstva, da naj ono poskrbi, da se odmerjenje davkov pravočasno strankam naznani.

Pri glasovanju se sprejmeta predloga zborničnih svetnikov Stareta in Luckmanna.

Zbornični svetnik Josip Lenarčič navaja vzroke, vsled katerih propada kranjska mlinarska industrija in navaja

laga: Zbornica naj naroči svojemu zastopniku v industrijskem svetu, da vpliva trgovinsko ministerstvo na železniško ministerstvo, da se uredi eksportni in lokalni promet.

Zbornični svetnik Karol Luckmann n podpira kar najtopleje predlog in pripomi, da morajo vsi pomagati, da se kaj stori v odpravo teh nedostatkov. Predlog se sprejme. Ker se nihče več ne oglasi, zaključí predsednik sejo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Haag, 2. junija. Prva zbornica je z 29 proti 20 glasovom zavrгла zakonski načrt glede zavarovanja delavcev proti nezgodam. Vsled tega je pričakovati ministerske krize.

Bruselj, 2. junija. Poslanik dr. Leyds odločno dementuje vest, da bi bil Krüger ujet. Blizu 20.000 Burov se po njegovem mnenju zbere v Magehaenskih gorah in v okolici Lydenburga, kjer bodo nadaljevali neprestano malo vojsko.

London, 2. junija. Angleške, ameriške, laške, francoske, ruske in japonske čete odšle so v Peking. Pri Taku je bila praska mej ruskimi in kineskimi četami. Kineška vlada je zabranila pod smrtno kaznijo pristop k boksterski zavezi.

London, 1. junija. Iz Kapstadta javljajo 31. m. m., da so vstaši napadli angleški oddelek pri Douglasu in ubili 16 mož, mej temi polkovnika.

London, 2. junija. V Johannesburgu se z vseh uradnih poslopij vije angleška zastava.

London, 2. junija. „Daily Mail“ poroča, da se je v sredo bil boj pri Kraalfonteinu, na pol pota mej Johannesburgom in Pretorijo.

London, 2. junija. „Daily Express“ javlja iz Lorenzo-Marqueza 31. m. m., da se nahaja Krüger v Middelburgu, kjer je sedež transvalske vlade.

London, 2. junija. „Westminster Gazette“ poroča, da se javlja iz dozdevno (!) zanesljivega vira, da so Angleži ujeli Krügerja kakih šest milj onstran (?) Pretorije.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.—č.

(Dalje)

Ko se je kočija premaknila z mesta, pomikala se je bolj ali menj polagoma naprej, tu in tam ne brez prestankov. Jedva streljaj daleč je bila do cilja; a časa je trebalo za to toliko, da bi se še komu drugemu, ki bi ne bil imel tolike naglice kot Ferrer, utegnila zdeti celo majhno popotovanje. Ljudstvo se je gnetlo pred in za kočijo, na levi in desni kočije kakor morsko valovje okrog ladije, ki jadra v nevihti naprej. A vrisč je bil tu hujši, turbnejši in glasnejši nego na morji. Ferrer gleda sedaj na to, sedaj na ono stran, maha z rokama ter skuša razumeti kako besedo, da bi uravnaval svoje odgovore po potrebi. Pričel bi rad kak pogovor s to tolpo svojih prijateljev, a to je bilo težko, morda težje, kakor vse, kar je imel opraviti, odkar je bil veliki kancelar. Vendar se mu je posrečilo vjeti kako besedo od zraven stoječih gruč; čula se je primeroma tako kakor kaka močnejša raketa, ki poči mej neznošnim prasketanjem umetalnega ognja. Ferrer je skušal na to, kar je čul, povoljno odgovarjati, sicer je pa govoril tudi kar na slepo srečo besede, ki so po njegovem mnenju najbolj ugajale množici in ki so se najbolj prilegale trenutni potrebi. Celo pot je govoril: „Da, gospodje, kruha obilico! Popeljem ga v ječo, kaznovan bode... si es culpable. Da, da, jaz bom zaukazal, kruh po ceni! Asi es... tako je, hočem reči! Naš gospod kralj ne mara, da bi ti njegovi najzvestejši podložniki trpeli lakoto. Ox! ox! guardaos. Previdno! Varujte se! Pedro, adelante, con juicio! Obilnost, obilnost! Za Boga, prostor! Kruha, kruha, v ječo, v ječo! Kaj?“ vpraša nekoga, ki se spne skozi okno, da bi mu zatulil na uho kakov nasvet ali prošnjo ali priznanje ali karkoli uže. Toda dotičnik

ga potegne nazaj, ker je menda opazil nevarnost, da ga prime kolo. Tako odgovarja v jednomer množici, ki ga neprenehoma pozdravlja. Čujejo se tudi še nasprotni glasovi sem ter tja, ki pa morajo takoj utihniti. Naposled, evo, dospe Ferrer do hiše največ s pomočjo onih dobrih pomagačev. (Dalje prih.)

Že čez malo dni bode žrebanje 33. državne loterije, pri kateri je zraven glavnega dobitka v znesku 200.000 kron še 16513 znamenitih dobitkov po 10.000, 5000, 3000 kron itd., vse v gotovem denarju. Srečka stane le 4 krone. Ni ga drugzega loterijskega podvzetja v Avstriji, pri katerem bi bilo toliko upanja zadeti, kakor pri tej državni loteriji, zraven tega, da edina ta dobitke izplačuje v gotovem denarju. Srečke so na prodaj, dokler jih je še kaj dobiti, pri vseh bankah, trafikah, loterijah itd.

„Rana ura, zlata ura“ ne pové samo, da je treba zgodaj na delo, temveč da se to zgodi tudi vselega srca in čilega telesa. Kako se vsakdo veseli n. pr. zajutreka! Nihče ne pričinja rad pred kavo dnevnega dela. Že ta naravni nagon kaže, da je treba dati telesu za njegovo prvo potrebo take pijače, ki ima v sebi zdravilne, dobre in lahke hranilne snovi. Vse poskušnje in izkušnje v tisočih družinah so dokazale, da je v ta namen najzdravnejša kava, v kateri je namešana polovica bobove in polovica Kathreiner-Kneippove sladne kave. Na tak način se dobi resnično pravo družinsko kavo, ki vsakemu jednako dobro prija in katero povsod vedno rajši pijó. Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobi povsod, a pristna vedno samo v znanih Kathreinerjevih zavitkih, katero naj bi vsakdo vselej in povsod zahteval in le to vsprejel.

Umrli se:

31. maja. Rozalija Jarc, posestnica, 58 let, Karolinska zemlja 21, vodenica. — Ana Tambornino, posestnica, 73 let, Kongresni trg 6, plučnica. — Fran Barl, ključar, 82 let, Ulice na Grad 5, Neoplasmia.

V bolnišnici:

27. maja. Meta Cerar, gostija, 77 let, ostarelost.

29. maja. Reza Stare, strugarjeva žena, 29 let, jetika.

30. maja. Ivan Japelj, tovarniški kurjač, 29 let, vsled opeklin. — Marja Nič, delavka, 25 let, jetika.

— Anton Dolinar, dninar, 25 let, jetika. — Karolina Rojšek, delavčeva žena, 30 let, jetika.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 1. junija 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za maj-juni	gl.	7 96	do gl.	7 97
» » jesen	»	8 83	»	8 84
Rž za maj-junij	»	7 35	»	7 40
» » jesen	»	7 49	»	7 50
Tursica za maj-junij	»	5 77	»	5 78
» » jul.-avgust	»	5 82	»	5 83
» » sept.-okt.	»	5 93	»	5 94
Oves za maj-junij	»	5 33	»	5 34
» » jesen	»	5 48	»	5 49

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m., srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nobe	Podajanje v m. m.
1	9. zveč.	734.6	14.4	sl. sever	jasno	
2	7. zjut.	734.4	11.9	sr. jvzh.	megla	0.0
2	2. popol.	735.7	18.9	sr. jvzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 16.0, normale: 16.1°.

Pouk

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek

daje **Fani Komar**, oblast. konc. učni zavod v Ljubljani, Sv. Petra cesta 26.

Modni salon.
Sprejemajo se gospodične tudi na hrano in stanovanje.

VABILO

na

II. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Ribnici,

registr. zadruga z omejeno zavezo“,

kateri se bode vršil

v nedeljo 10. junija 1900.

ob 3. uri popoldno

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računa za l. 1899.
4. Volitev nadzorstva.
5. Dopolnilna volitev 5 izrebranih odbornikov.
6. Prememba pravil
7. Slučajnosti.

499 1—1

Načelstvo.

Opomba. V slučaju, da občni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se ob 1/4. uri isti dan drugi občni

Vabilo

na

redni občni zbor

„Ljudske posojilnice,

registr. zadruga z neomejeno zavezo“.

v Ljubljani,

ki se vrši

dne 20. junija 1900. l. ob 5. uri zvečer

v društvenih prostorih, Kongresni trg št. 2.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo nadzorstva.
3. Sklepanje o potrditvi računa.
4. Sklepanje o porabi dobička.
5. Volitev nadzorstva petero članov.
6. Dopolnilna volitev štirih udov načelstva.*
7. Slučajnosti.

V Ljubljani, dné 31. maja 1900.

Za načelstvo:

Dr. Ivan Susteršič,
načelnik.

Josip Šiška,
odbornik.

* V smislu §§. 17 in 27 pravil izstopijo letos naslednji udje načelstva: gg. Gregor Šlibar, Anton Belec, dr. Andrej Karlin in Josip Jarc. 500 1—1

= Razglednice = barvotiskane, krasno

Národna noša izvršene, dobivajo se pri knjigotrcu **Ant. Turku** v Ljubljani, na Dunajski cesti, komad po 5 kr., razprodajalcem po zelo nizki ceni.

Deški penzijonat Kalksburg

pri Dunaju 115 3—1

pod vodstvom oo. jezuitov.

V prvem konviktu, za gojence višjih stanov, je plačati letnih K 920.—, v drugem konviktu, za gojence srednjih stanov, pa letnih K. 600.—

Podučuje se v gimnazijskih predmetih, tudi slovensčina. Zavod ima pravico javnosti za vse gimnazijske razrede. Natančnejša pojasnila pri rektorju zavoda.

Emajlna glasura, prava, uporab-mete, kateri se mnogo rabijo, n. pr. umivalniki, železje, les, kositar, kameniti predmeti, vodovodne škocklje, kojim dá porcelanu slinco prevlakó. V škaticah po 1/2 in 1 Ko. se dobiva pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Františkanske ulice. Vnanja naročila po povzetju. 238 3 12—2

Na prodaj je 397 6—6

hiša

s tremi sobami in vrtom.

Kladezne ulice št. 5 v Ljubljani.

Letovišče

blizu **Kranja na Gorenjskem.**

Podnebje planinsko, svež zrak, brez praha, izvrstna studenčnica. Mnogo lepih separiranih sob. saloni, vodovod, gorke kopeli. Hrana v hiši je dobra in po ceni.

Več se izvó pri lastniku **dr. Ed. Globočnik-u**, okrož. zdravniku v Kranji. 462 5-5

Franc Zupan,

vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,

priporočam se prečistiti duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj

do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las

Postrežba natančna. 49 48-40

Köpel in Kneippova zdravilnica

Kamnik na Kranjskem.

Prav blizu železniške postaje ter postnega in brzojavnega urada v Kamniku, ob vznožju 2660 m visokih kamniških planin, s krasnimi sprehajališči po ravnem in po gozdih. Na razpolago je elegantna zdravilnica z velikimi verandami, basin za plavanje, pokrito hodišče, igrišče, lov. Razna stanovanja v zdravilnici po prav zmerni ceni. Jako vestna zdravniška pomoč se vrši pod vodstvom znanega dunajskega zdravnika **dr. Wackereiterja**, ki že več let tu deluje in je v zvezi z restavratéjem g. Friedlom prevzel kamniško zdravilišče v lastno upravo. Skupna cena za zdravljenje, stanovanje in hrano na dan nekako 3 gld. Natančnejša pojasnila daje brezplačno 409 6-5

oskrbníštvo.

Največjo izbero

elegantnih

(353 12 - 10)

priporočá

po najnižjih cenah

L. Mikusch,

Mestni trg št. 15 v Ljubljani.

Birmanski botri

naj si ogledajo mojo izložbo novih ur, zlatulne in srebrulne

na Starem trgu št. 16.

Tu najdejo lepe, solidno in močno delane

ure

dokaj ceneje ko povsod drugej.

Enoletno jamstvo.

Srebrne ure za gospode, remt. gld. 5-60 in višje
» » dame » » 5-60 » »
Zlate ure za dame » » 14-50 » »
Nikelne ure » » 3-50 » »

Zraven primerni tok in zlate pa srebrne verižice.

Prodajam tudi 470 7—7

zlate prstane, srebrne in zlate uhane, zapestnice, ovratne verižice s križcem, sreem itd.

Vse ceneje ko drugej.

Rudolf Weber, urar v Ljubljani,
Stari trg št. 16.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

V hotelu „Triglav“ v Lescah

bode

Binokšno nedeljo popoldne

vrtni koncert

radovljiške požarnobrambene godbe.

Vstopnina prosta.

Za izvrstna, pristna vina, sveže Koslerjevo marčno pivo in ukusno prirejena jedila ter uljudno, točno postrežbo bode najbolje preskrbljeno.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Josip Pretnar,

495 2—2

gostilničar.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati), ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9, I. Stook, Th. 10.**

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več. 1000 25

Naznanilo.

Na prodaj je na lepem kraju, ob glavni cesti stoječa

enonadstropna hiša

v Ribnici št. 74

s petimi sobami in dvoriščem, katera je primerna za trgovino ali pa krémo. Cesta mimo hiše pelje tudi na kolodvor.

Vsa pojasnila o tem daje gospodar g. **Franč Česarek** v Ribnici. 492 2—2

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richterjeve v Pragi,

priporočano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 509 32

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Styria-kolesa

v raznih cenah vedno v zalogi!

Ne samo najljubše in najdražje ampak tudi najpriprosteje in najceneje se odlikuje po izvrstni konstrukciji, trpežni sestavi in lahkem teku.

Tovarna za Styria-kolesa
Jan. Puch in dr., Gradec.

Zastopnik: Fr. Čuden, trgovec
s kolesi v Ljubljani. 198 20-10

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
170 29

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXXIII. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tustranske države.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji za-
konito dopuščena — ima 16.514 dobitkov v goto-
vem denarju in skupnem znesku 410.200 kron.

Glavni dobitnik znaša

200.000 kron
v gotovem denarju.

Žrebanje nepreklicljivo d. 7. junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji,
L. Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri
davkarjih, poštah in brzojavnih pa železniških uradih,
po menzalnicih itd. Načrt loterije brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.
112 10-10 Oddelek za državne loterije.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

je
najboljša mizna in osvežu-
joča pijača, 10 22

katera je preskušena pri
kašlju, vratnih boleznih, želo-
dnem in mehurnem kataru.

Izvirke: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

leseni

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa

ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega ma-

terijala.

Priznana umetniško

dovršena dela!

Priznana pisma

so na razpolago.

Domača

tvrdka!

Stajerska KISLA VODA Templjevo Styria-vrelec SVETOSLAVNA. krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Ravnokar je izšla izredno zanimiva
knjižica s podobami:

Burska vojska. Založil A. TURK v Ljubljani.
Dobiva se po vseh knji-
garnah. Cena 60 v. (30 kr.)

Burske vojske II. zvezek
namerava založnik A.
TURK, knjižar v Ljubljani,
izdati v kratkem, ako se oglasi
vsaj polovica odjemalcev
I. zvezka. 477 3-3

Naznanilo kmetom!

Podpisani opozarjam p. n. kmete in obrtnike, da sem s 1. majem prostovoljno odstopil
od tvrde Karla Kauška nasl., kjer sem 4 leta posloval ne kot agent, marveč kakor vodja
skladišča poljedelskih strojev, in če so bili kmetje v tem času s stroji večinoma zadovoljni, se
imajo ponajveč zahvaliti moji strokovni znanosti.

Ker bodem ta mesec v Kranju in tudi v Ljubljani otvoril

skladišče poljedelskih strojev

taistih in še boljnih vrst kot poprej, in se bodo tudi moji stroški napotem znatno zmanjšali,
zato bodem vstanu vsakovrstne slamožetnice, mlatilnice, gepeljne, stroje za travo kesiti
in obračati, železne pluge in brane, parne in petrolejne motore za kmetijske stroje,
kateri za eno konjsko silo v eni uri proizvedejo samo 3 kr. — 6 vinarjev stroškov, najcenejše
pod polnim jamstvom s pošteno postrežbo prodajati. Zato prosim uljudno kmete, da se v slučaju po-
trebe strojev ali drugih potrebščin tudi znanprej zaupljivo do mene obrnejo.

Na zahtevo se stroji vsakemu na najbolj praktičen način brezplačno postavijo na dom. —
Pri kmetih, kateri imajo samo par živine, imajo ti stroji še to ugodnost, da jih samo ena živina
lahko po nekoliko ur goni, ko druga v tem času počiva, kar je za kmeta gotovo jako koristno.

Franc Zeman

stalno stanujoč: Gorenja Šiška št. 57, pri Žibertu.

Pozor! prilični nakup!

Opozarjam

častite boterke in boterce na mojo veliko zalogo
jako priličnih 466 4-4

birmskih daril

posebno pa priporočam fine in natančne ure, katerih
cene so jako nizke, ker sem imel priliko kupiti večje
število pravih švicarskih ur pod jako ugodno ceno.

Srebrna močna moška rem. od gl. 5 30
zlata " ženska " " " 5 30
naprej z jednoletnim jamstvom.

V zalogi imam tudi zraven spadajoče lepe zlato,
srebrne in double-verižice, uhane, zapest-
nice, križce, srčke itd. vse veliko ceneje nego
povsod. — Priporočam se uljudno

FRAN ČUDEN

urar v Ljubljani, nasproti rotovžu.

Prednaznanilo.

Spošt. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril na Glincah

vinsko trgovino na debelo.

Oddajal bom vsakovrstna pristna, naravna vina po primerni ceni.
Postrežba točna in rečna.

Za mnogobrojna naročila se priporoča z vsem spoštovanjem

484 3-2

Ant. Kvas, Ljubljana-Glinca.

Razpis.

451 3-3

Podpisani krajni šolski svet naznanja, da se bode vršila dne 7. junija 1900 od
9. do 12. ure dopoldne v Košani

nadrobna oddaja del za zgradbo novega šolskega poslopja.

Stroški so proračunjeni na 31 500 K. — Načrti in proračun pregledajo se lahko
vsak dan v ljudski šoli v Košani. Zahteva se 5% vadij. Z zgradbo bo pričeti spomladi
1901. Zgradbo prevzame lahko tudi jeden sam podjetnik.

Krajni šolski svet v Košani.

dne 15. maja 1900.

Fr. Fidel, predsednik.

Občinskega tajnika

z letno plačo 1200 kron, ki je prost vojaščine in več slovenskega in nemškega jezika
sprejme občina Vrhnika.

Prošnje s prilogami naj se vpošljejo županstvu na Vrhniki do 10. junija 1900.

Županstvo na Vrhniki,

dne 26. maja 1900.

Gabrijel Jelovšek,
župan.

488 4-3

Dobiva se povsod.

927 (36-23)

Sarg's Kalodent.

Najboljše in najcenejše sredstvo za čiščenje zob.

Vsa luksus-piva izpodrine
najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo**
častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborno pivo“. Jako
pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno
na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po
konkurenčnih cenah.

Dalje

335 20-14

glavno zastopstvo

I. najboljše renomiranega kranjskega valjičnega mlina
Vinko Majdiča v Kranju.

ANTON DITRICH v Ljubljani

Telefon št. 109.

Marije Terezije cesta št. 2.

Telefon št. 109.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluvirole, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bo hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 52-1

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

VINCENC ČAMERNIK kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomškove ulice 17 (nasproti elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz vsakovrstnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Delavnica umetnih cerkvenih kamnoseških del.

Stavbena dela.

465 25-4

Priznana solidna dela, točna postrežba.

Bogdan Oblak,

urar

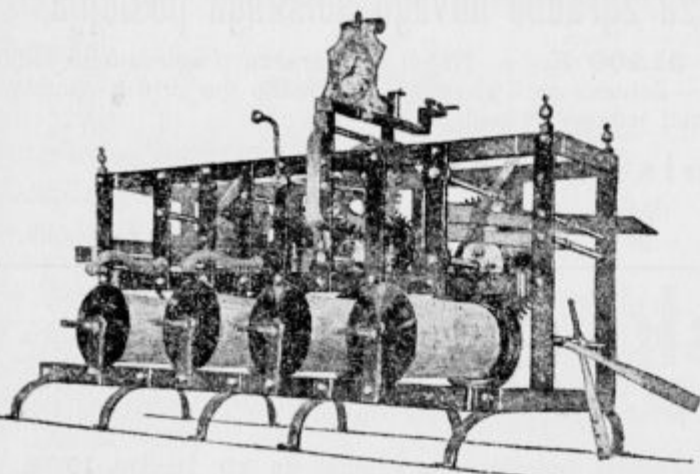
na Vrhniki pri Ljubljani.

se najljubše priporočam

za napravo novih ali popravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga in posebno trpežnega dela. Izdelujem jih po najnovejšem in najboljšem načinu, in ker so matematično natančno uravnanе, kažejo čas tako točno, da jih ni treba regulovati. 51 25-20

Cene so nizke. Jamstvo 5 let. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Pozor, kolesarji!

Vsled bližajoče se spomladi

nabavl sem si velikansko zalogo **voznih koles** (bicikljev), kakih 400 komadov in sicer od najznamenitejših tvrdk, kakor:

Puch, Meteor, Peugeot, Monarch, Seidl-Naumann

ter kolesa raznovrstnih drugih sistemov od glđ. 80.— naprej.

Peugeot-kolesa

po izvanredno nizkih cenah in sicer od glđ. 140.— do 230.—.

A. Putrich,

Ljubljana, Dunajska cesta.

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar,

665 26-22

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tulu, jeklu in niklu,

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejške kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

„Assicurazioni Generali“
v Trstu.

Ustanovljena 1. 1831.

Ustanovna glavica K 10,500.000, vplačano K 3,150.000.

Poroštveni zaklad koncem 1. 1899 čez 162 milijonov kron.

P. n. občinstvu s tem uljudno naznanjamo, da smo pričeli

zavarovanje proti tatinskemu vlamu.

Družba zavaruje proti nizkim vsakokratnim razmeram primernim premijam premičnine, uštevši vsakovrstne denarne vrednosti proti tatinskemu vlamu in vsled tega nastalim poškodbam.

V Trstu, dné 25. maja 1900.

Centralno ravnateljstvo

c. kr. priv. občne zavarovalnice „Assicurazioni Generali“ v Trstu.

Pojasnila daje najradovoljeje glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani, Gradišče št. 4.

493 2

Zavod za slikanje na steklu

Ed. Stuhl Gradec, Ungergasse 3

izdeluje slikana okna za cerkve in hiše v raznih slogih.

Gosp. **Edvard Stuhl**, umetnik za slikanje na steklu, je izdelal za tukajšnje farno cerkev sv. Križa v Poličanah dvoje okenj, po 4-5 m visoka in 1-5 m široka, jako umetniško in v največjo zadovoljnost. V oknih so slike: krvava in nekrvava daritev. Cena obema oknom 360 glđ. Pridite in glejte! Jako sem zadovoljen in priporočam mojstra zlasti onim gospodom, ki bi radi kaj lepega dobili, pa nimajo veliko denarjev na razpolago.

Župni urad Poličane ob južni železnici, dné 29. marca 1899.

Jan. Lenart, duh. svetnik, župnik.

Gosp. **Edvard Stuhl**, izdelovatelj slikanih okenj v Gradcu, je za našo novo farno cerkev sv. Vida izdelal dvanajst okenj in sicer dvoje okenj s slikami sv. Modesta in sv. Krescencije, druge z raznimi drugimi slikarji ozaljšane. Vse je izvršil jako umetniško in v popolno zadovoljnost. Ker tudi cene niso previsoke, zato umetnika toplo priporočim vsem cerkvenim predstojništvom, ki si mislijo napraviti taka okna.

Farni urad Lučine na Kranjskem, dné 19. oktobra 1899.

Anton Dolinar, župnik.

Tacih priznanj imam prečastiti duhovščini na razpolago še dokaj. Vljudno se priporočam

471 20-2

Ed. Stuhl.

X. zvezek.

Uredil in založil
Francišek Kralj

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

Cene: brošir 60 h, kart. 80 h, celoplast. 1 K 10 h, krasno vezani 1 K 80 h. — Dobivajo se: v semenišču, Katol. Bukvarni, pri Ničmanu, Giontinju, Schwennerju in pri Krajcu v Novem mestu. — Dobivajo se še prejšnji letniki razen I. in II.

Z osmimi slikami.

V Ljubljani 1900.

Primerno darilo za Veliko noč!

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovolijo počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

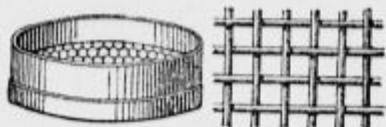
Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

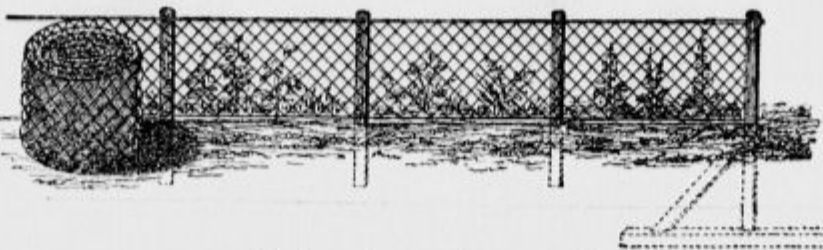
po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 18

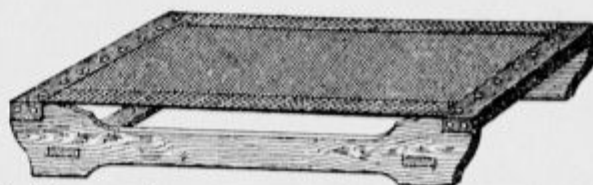

Narejena sita in rešeta z lesenim obodom v vseh velikostih.

Ograja gozdov, pašnikov, vrtov itd.

Elastične posteljne mreže (Spiral-Drahtmatratzen) iz galvanizirane jeklene žice.

289 12-11

Karol Zupančič, Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko, izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom.

Priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletenine iz žice**, pletene s strojem po vzorcih, za ograje gozdov in vrtov, za fazanerije, kurnike, golobnjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna, line, kleti; **mesne sitnice**, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni. — **Ceniki na zahtevanje brezplačno.**

C. kr. priv. zavarovalna družba „AVSTRIJSKI PHÖNIX“ na Dunaju.

Uplačana glavnica
K 6,000.000.—
Premijska in od-
škodninska re-
serva . . . K 2,500.000.—

Zavarovanje poslopij in vsako-
vrstnih premičnin proti požar-
nim škodam.

C. kr. priv. zavarovalna družba za življenje „AVSTRIJSKI PHÖNIX“ na Dunaju.

Uplačana glavnica . . . K 2,400.000.—
Premijska in odškod-
ninska reserva . . . K 25,940.000.—
Zavarovalno stanje . . . K 112,000.000.—
Premijski dohodki . . . K 4,700.000.—

Zavarovanje na človeško življenje za slučaj
doživetja in smrti, otroških dot in
starostnih rent.

„PROVIDENTIA“ občna zavarovalna družba na Dunaju.

Ustanovna glavnica
K 5,000.000.—
Uplačana glavnica
K 1,500.000.—

Zavarovanje proti telesnim ne-
zgodam za slučaj smrti, stalne
invaliditete in začasne poškodbe.
— Jamstveno zavarovanje za ko-
lesarje, posestnike konj, tovarne in
industrijska podjetja.

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje.

216 10-4

Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg šte. 17
(novo uršulinsko poslopje) **JOSIP PROSENC.** (novo uršulinsko poslopje.)

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vred-
nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
984 67 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijskih 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plzni, Budejovicah, Pardubicah,
Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 1. junija.

Skupni državni dolg v notah	98—
Skupni državni dolg v srebru	97-30
Avstrijska zlata renta 4%	116-25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97-15
Ogerska zlata renta 4%	116-20
Ogerska krona renta 4%, 200	91-55
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1760 —
Kreditne delnice, 160 gld.	718-25
London vista	242-20
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-32

20 mark	23-67
20 frankov (napoleonov)	19-27
Italijanski bankovci	90-65
C. kr. cekini	11-33
Dne 1. junija.	
3-2% državne srečke l. 1853, 250 gld.	168—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158-30
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	94-25
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138-75
Dunavske vravnave srečke 5%	250—

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	106—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-20
Prireditne obveznice državne železnice	412—
južne železnice 3%	321—
južne železnice 5%	118-75
dolenjskih železnic 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	397—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	335—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	39-75
Ogerskega	19-75
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12—
Rudolfove srečke, 10 gld.	63-50

Salmove srečke, 40 gld.	175-25
St. Genois srečke, 40 gld.	183—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178—
Ljubljanske srečke	48—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	283-50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v	6320—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	780—
Akcije južne železnice, 200 gld. ar.	105-50
Splošna avstrijska stavbna družba	177—
Montanska družba avstr. plan.	507-75
Trboveljska premogarska družba, 70 gld	420 —
Papirnih rubljev 100	255-25

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična dolniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I. Strubelnasse 2

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obvestovanja pri popolni varnosti

Ako si želiš „Zacherlin“ svetovnoslavne dobrote,
Čestita čitateljica, ne sprejemaj ga v zavitku!
Pristen je samo v steklenici,
Ki varstveno znamko nosi.

Pravo pomoč po noči in po dnevu
Zoper kakoršnikoli mrčes
Išči le tam — da varno hodiš,
Kjer Zacherlov plakat zagledaš.